

१२७

दर्ता नं.: ४८/२०७६/७७

पुखां दयक तकागु सम्पति, भीगु कला व संस्कृति
पिकाक-भक्तपुर नगरपालिका

पुखां दयक तकागु सम्पति, भीगु कला व संस्कृति

ख्वप

नेपाल संवत् १९४४ शिल्पागा / २०८० फाल्गुण १ / 2024 Feb. / ल्या: १०१, दौँ:६

पुखाले सिर्जेको सम्पति, हाङ्गो कला द संस्कृति

तकार नगरपालिका

नगरपालिका

टेबल टेनिस
सिर्नाइटिक

ख्वप नगरपालिका
कासाया धिं धिं बल्ला उलेज्या

ख्वप विश्वविद्यालय विधेयक पारित याक्यता शिक्षा मन्त्रीया द्यानाकर्षण
(२०८० माघ २७ गते)

**देको मिबा आवास योजनाय् लागु गुठी जग्गाया प्रधान कार्यालय
प्रमुख परिषित जु नपां छलफल** (२०८० माघ २३ गते)

; DkfbSlo

@) *) kifug !, C^\\$!@&, jif|^

रेमिटेन्स अर्थतन्त्रया भःदःगु स्रोत मखु

वांगु खुल्ला दुनय ७ खर्ब ३३ अर्ब रेमिटेन्स द्वाहूं वगु खाँ प्याहाँ वल। वांगु आ.व. खय् १२ खर्ब २० अर्ब तका द्वाहूं वगु ल्याचा दः। रेमिटेन्स बाहेक नेपालय अर्थतन्त्रता छवासा बिङ्गु अजगु मेगु छुं नं उद्योगत देशं हछ्याय् फःगु मरनि। गुलि नं उद्योग त दः व फुक्क कि त निजी कित द्याकः चलेयाडः तःगु उद्योगत जक दः।

अः निं द्विभिन्नयाकं ल्यासे ल्याम्होपुं ज्या मालय् नामय् श्रमस्वीकृति कायो विदेशय वाडः च्वंगु दः। वांगु आ.व.सं थ्यं मथ्यं च्यागू लाख ल्यासे ल्याम्होपुं श्रम मन्त्रालय स्वीकृति कायो विदेशय वान। दायঁ दायঁ पतिकं अथे ज्या मः वानय् नामय विदेशय् वांपिसं छवयो हःगु रेमिटेन्स भन अपः अपः खाडः भीपुं मन्त्रीत मख्ख जुयो च्वंगु दः।

रेमिटेन्स देया थामा थें भः दः गु अर्थतन्त्रया स्रोत मखु अलय् जुयनं फै मखु। जनसंख्या अप्वयो वगु नपां विदेशय् नं ज्या मदयो वगु खानय् दः। थःपुं नागरिकपिन्ता हदाय तयो ज्या बियगु नीति दय्की अलय् विदेशी ज्या सानिपिन्ता लिता छवयो हय् फः। हलिमयया १०० गू स्वयो अपः देशय् वाडः ज्या साडः च्वंपु दः। उगु देशय् न्ह्याब्लें छगू है काथंया अर्थतन्त्र दयो च्वनि मखु। अजगु इलय् विदेशीतय्ता लिता छवय् नीति दय्कसा नेपःमिपुं देशय् ल्याहाँ वयगु बाहेक मेगु लाँपु दैमखु। उब्ले छुयाय् धाय् खाँ सरकारं अः हे बिचः याडः तयमः।

अः उद्योग चाय्केगु मति सुनं मतः। बैंक, वित्तीय संस्था व सहकारी तय्के लाय छ्यलयता गाक्क धेबा दः धाय् खाँ प्याहाँ वयो च्वंगु दः। उद्योगपतित ऋण काय्ता ग्याडः मकसें च्वडः च्वना। कानुनं सहकारीया धेबा उत्पादन वा उद्योगय् लगानी याय् मज्यू अलय सरकार थः हे छुनं उद्योग चाय्केगु मतिमतःसा दे गथे हज्याई ? सहकारीक्य् खबौं तका धेबा दः। उकि उद्योग चाय्केता पंगः जुयो च्वंगु दःसा कानुन हिलः जूसां ख्यैं छैगु उद्योगय् लाय छ्यलय् वातावरण दय्के मः।

नेपःया सरकारं भारतता हिदाखय् १० हजार मेगावाट विद्युत मियगु सम्भौता याता। नेपाली उद्योगत हछ्याय् व उद्योग चाय्कः च्वंपिन्ता दांकः विद्युत बियो उद्योगीतय्ता छवासा ब्यूगु खःसा अपुं तय्तायो हज्याइगु खः गुलि अपः भीगु देशय उद्योगत चाय्की उलि हे भीपुं ल्यासे ल्याम्होपिन्ता ज्या दै अलय् व्यापार घाटा नं म्हवैं जुई।

अः दायँ दायँ पतिकं दाल, जाकी, ला, दुरुया बस्तुत जक खबौंतकाया विदेशं न्याडः हयमःगु अवस्था दः। कृषिप्रधान देशय उलिमछिं कृषिजन्य वस्तुत न्याडः हय माला नं भीपुं कृषि मन्त्री व सरकारय् च्वडः च्वंपु नेतात छतिं हे लज्या चःगु खानय् मरु। ‘नाडगा नाचे हजार दाउ’ धायो च्वंपु ठेकेदारत लज्याफुक्क तछ्याडः विदेशी जाकी, दाल, तरकारी नयो ल्यासे ल्याम्हो पुं विदेशय् छवयो न्हाय् तःपुक च्वना।

नेपालय् हे अपलं अन्न बाली मसय् कःसिं रेमिटेन्सया भरय् दे हछ्याय् नीतिं छुं नं इलय् देशया अर्थतन्त्र धू जुइगुया सङ्केत खः। रेमिटेन्सता बः मकसें सरकारं थी थी ख्यैं छैगु उत्पादनशील ज्याखय् लाय छ्यलः हछ्याय् फःसा कन्हेया देया अर्थतन्त्र बल्लाकय् गु लिधंसा जुयफः।

पिकाक-खप नगरपालिका/सम्पादक-आशाकुमार चिकंबज्जार, डेस्कटप-धन लक्ष्मी त्यात, आवरण सज्जा-रेणु धवज्, थाकू- भक्तपुर अफसेट प्रिन्टर्स फोन ल्या: ०१-६६१३०४३, इ-मेल- khwopapau@gmail.com

ચુલ્યાન મજદુર નિવાસયા કેન્દ્રી જિમિતા આનાયા ઉપ પ્રધાનનું લસકુસ યાડદિલ । ઉપપ્રધાન છમ્હા નીદાયા લ્યાસે મ્હયાય મચા ખ: । ઉગુ અફિસય છમ્હા નેમ્હા મેપું મિસાત નં દ: । ઉપ પ્રધાન નપાં ઉગુ લાગાયા છમ્હા કર્મઠ મિસામચા કાર્યકર્તા નં દ: । વયાગુ ઉમેર ૬૫ દાયા ખ: । ઉપ પ્રધાનનું મજદુર નિવાસયા મ્હસિઝ્કા પિભવયો દિસે ઉગુ થાયા મજદુર પિસં ક્રાન્તિ હું સ્યૂગુ દુઃખ કષ્ટયા ખાં નં કાડુ: દિલ । વયકલં થ:ગુ નોટબુક સ્વસ્વં પુલાંગ ખાંત કુલ: દિલ ।

થુગુ મજદુર નિવાસય ૧૩૭૭ ખા છું અથેધાય્ પરિવાર ચ્વડઃ ચ્વંગુ દ: । થુકિ મુકં પ્રદદ્દઃ મ્હા મનુત ચ્વડઃ ચ્વંગુ દ: । દકલય્ અષ્વ મનૂત મજદુરપું હે ખ: ।

ક્રાન્તિ હું થુથાય સ્વાસ્થ્યા લ્યાખં તસ્કં ચ્વનય્ હે થાકુગુ થાય્ ખ: । સહર ફુક્કયા ૭૪ પુ ધ: થાનાયા હે ફોહર જ્વડઃ બ: વિઝુ: । ન્હયાથાય્ સ્વસાં ફોહર દ્વું વ ફોહર ના: મુડઃ ચ્વંગુ થાય્જક । ઉગુ ફોહર થાસ્ય પાંતી હવે હાલિગુ, ભુજિં ભુડઃ ચ્વનિગુ, ન્હયાબ્લે પાંતી ડાડઃ, ભુજિં ભુડઃ તસ્કં દુઃખ વિઝુ: । થુગુ થાસ્ય બિજુલી મતા મરુ, ત્વનયુનુ ના: નં મરુ । પ્યસમ્હા સ્વયો અપલં મનૂત થાના જ્યા મદય્ક લાહા પ્વ: ચિડઃ ચ્વનય્ મ: । અપું ગુમ્હાં ચાચા હિલ, ગુમ્હાં ફવડઃ નૈગુ । વાડ-એ-સિન ગુમ્હા અ: નાં

ચીન ભ્રમણ ચુલ્યાન મજદુર નિવાસ :

નારાયણમાન બિજુવંશે (કા. રોહિત)

જ:મ્હા જ્યામિ ખ: - વયક તસ્કં દુઃખિ ઉબ્લે । વયકયા છું નં છતાચા જકાગુ ટિનયા પ્વલહું ચિડઃ : ત:ગુ ગુગુ છું તાલાં ચ્વનય્ હે મફય્ક ત: નુર્ઝગુ । નય મખાડઃ વયક હિંપડી જુલ । અલય્ જ્યા સાનય્ મફૂસેલી સામ્રાજ્યાવાદીતય્સં વયકતા જ્યાખં લિકાયો હલ । થથેયાડઃ મનૂત ક્રાન્તિયા હું પિત્યાડઃ અપલં મનૂત ભુતુભુતુ સિઝુગુ । દાયું દાયું પતિકં પિત્યા વ માહામારી ભ્વલ્વચં અપલં મનુત સીગુ । અથે ધાય્ અકાલં અપલં મનૂત સીગુ । અશિક્ષાં જ:ગુ ઉગુ થાય્ અસ્પતાલ વ છું ઉપચારયા બ્યવસ્થા મરુ । બ્વનય્તા નં ધેબા મરુ નયતા નસામરૂપું ગરિવાપિસં ગથે આખ: બ્વંકી । વ અમિસં મ્હાગસય્ હે મખાં ।

ઉપ પ્રધાન જું ધાયો દિલ - થજગુ કાં ખ્યૂં થેં ખ્યૂં થાય્ અ: કમ્યુનિસ્ટપાર્ટીયા ન્હયલુવાં તહાંગુ હ્યૂપા હે હલ ।

મુક્તિ લિપા ચિચ્યા ચિચ્યા ખાગુ છું થુડઃ સ્વાસ્થ્યયાતા નિનિગુ કાથંયા તત્ત: ખાગુ છું દાડઃ હલ । ત્વનય્ગુ ના: વ હિતિ વ બિજુલી મતાયા બાંલાગુ બ્યવસ્થાયાતા ન્હયદાગ: તત્ત: ર્વરાગ: થાડઃ થિંક: ચ્વંગુ મચા ફવંગા: મસાનત સ્યંક માથાંક બાંલાક: દય્કલ । ખુલ્લા ફોહર બ વૈગુ ધ: કવપુયો ડેનેજયા બ્યવસ્થા યાતા । ન્હપા વ ધલય બ: વિબલય્ ખુરી બ: વગુ થેં વિઝુ: । અ: ઉગુ થાય્ માથાંક: બાંલાક મચા ક્યબઃ, બ્વનય્કુથિત થી થી મ:મ:ગુ થાય્ દય્કલ ।

ક્રાન્તિલિપા મજદુરતય્ગુ ઉસાયું નં બાંલાડઃ વલ । છાય ધ:સા મજદુરપિનિગુ સ્વાસ્થ્યા બાંલાક બિચ: યાગુ જુલ । વયકલં પુલાંગ ખાં લુમાંકસે ધાયોદિલ- ન્હપા મજદુરત વાસ યાય્ મખાડઃ સીઝુગુ અ: હૈજા, ત:કૈ થજગુ માહામારી લ્વય પૂર્ણ ઉન્મૂલન યાય્

ધુંકલ । થુકિયા મૂહુનિ ખ: લ્વય જુય હું હે અપલં રોકથામયા જ્યાત ન્હ્યાકલ । મેમેગુ લ્વય યાય્ ઉપચાર યાય્તા નં ધેબા પુલય મ્વ । મજદુરત અસ્પતાલય્ ભર્ના જુયો ચ્વનિ બલય્ અથેધાય્ વાસ યાડઃ ચ્વનિબલય ધ્યાછ ધેબા હે પુલય મ્વ: । મજદુરતય્ છું જ: પિન્તા ધ:સા વાસયા બચ્છ ધેબા પુલય મ્વ: । અલય્ ફુક્ક હે ઉપચારયા ધેબા પુલય મ્વ: નિ: શુલ્ક ।

સાંસ્કૃતિક લાગાય્ નં થુગુ ચુન્યાન મજદુર નિવાસય અપલં ચ્વજાય્કગુ દ: ધાયોદિસે ઉપ પ્રધાન ધાયોદિલ - થુગુ થાસય પ્રાથમિક શિક્ષા મબ્વંકસે મગા । થુકાથં, ન્હયદા દઃપું નિસેં યા બ:ચા બ:ચા હિપું મચાત ફુક્ક આખ: બ્વં વાનિ । નર્સરી વ કિનરગાડેનયા નં બાંલાગુ બ્યવસ્થા દ: । કિનરગાડેન વ નર્સરીસં થ:પું ભચાત માં બ્વાપિસં તયો તક થ: જ્યાખથય્ વાનિ । જ્યા સિધ્યક: વયાનિં થ: થ: પું મચાત કાયો છું લ્યાહું વાનિ । અવકાશકાલીન રાત્રી બ્વનય્ કુથિ વ મેગુ મિડિલ સ્કૂલયાય્ નં બાંલાગુ બ્યવસ્થા દ: । ગુકિં થુગુ થાસય હિંખુદા નિસેં પીડાદા તકયા ફુક્કસિનં બ્વનય્ગુ ચ્વયગુ યાય્ સ: અલય્ આખ: બ્વં વાનિ । થવ થાસય આખ: બ્વનય્ મસ: પું મરુ । અથે ધાય્ નિરક્ષરતા ખત્તમ જુલ ।

ઉપ પ્રધાનનું બ:ચા હાકલં ધાયો દિલ । શિશુશાલા, બાલોદ્યાન, ભોજન ઘર બ્વનય્કુથિત ફુક્ક બાંલાક બ્યવસ્થા યાડઃ ત:ગુ દ: । મનૂ તય્તા મ: કાથંયા ફુક્ક બ્યવસ્થા બાંલાક: યાડઃ ત:ગુ જુલ । ક્રાન્તિ હું વ અ:યા અવસ્થા લાડઃ સ્વયગુ ખ:સા સચ્છિબ્વ સ્વયો અપ: સહલિયતત દય ધુંકલ, વિય ધુંકલ । અલય્ થુલિખં સન્તોષ મજુયાગુ

सचिष्ठत नीन्हयगूरु खप पौ. बःष्टि पौ(पाद्धिक)

खाँ व्याकसे वयकलं धायो दिल वययकपिता
भन भन बांलाक सहुलियत ब्यू ब्यू वानि
तिनि । वयकया धापु काथं उगु दायें २२००
खा छैं बांलागु क्वथात दःगु छैं त दय्क च्वंगु
दः ।

मजदुर निवास क्षेत्रया उपप्रधान
नपां खाँ ल्हाय् धुंकः जिपुं डायो हे
मजदुरत च्वनिगु छैं स्वः वाडा ।
उप प्रधानं छैंया दथवी दथवी द्वैं
वाडः वाडः जिमिसं स्वया । फुकं
छैं यचु पिचु । उप प्रधाननं छैं या
मनुतय्ता जिमिगु म्हासिइका ब्यू
ब्यू भाइगु । अलय् छैं थुवः तयगु
म्हासिइका नं जिमिता ब्यू ब्यू
भाइगु ।

चा ह्यू ह्यू जिपुं छखा
नेताचा जक दःगु चिच्या खागु छैं
द्वैं वाडा । उगु छैं यायम्हा अथेहे
२७-२८ दाया छम्हा ल्यासेम्हा
मिसामचा प्लाष्टिकया भोला छपा
ज्वडः प्याहाँ वानय् तांगु जुयो
च्वना । उप प्रधानं व नपां परिचय
(म्हासिइक) याक बिल । जिपुं
फुकं वयागु क्वथाय् वाडा । गुम्हां
मेचय् अलय् गुम्हां खाताय् च्वडः
खैल्हाबल्हा न्हयाका । व काप
थाइथाय् ज्या सानिम्हा
थाज्याथाइम्हा ज्यामि जुयो
च्वना । वयागु नां वाड पाड
खः । क्वथा तस्कं यचु पिचुक
तयो तःगु आंगलय् देश विदेशया
नेतात व च्वमि पिनिगु किपा (तस्वीर) त
यखायो तःगु जुल । वं खुदा न्हयदा दसां
निसें ज्यास (कारखानय) लय ज्या साडः
वगु जुयो च्वना । वया मां बौं व मचात
बलय् हे मरुगु जुयो च्वना । वं च्याड
काइशेक प्रतिक्रियावादीतय्गु शासनकालय
तस्कं दुःख स्यूगु जुयो च्वना । चां निं
मध्यें ज्या साडा नं छभ्व छल्कु चू लाकय्
थाकुगू जुयो च्वना । गुब्ले हे सन्तोषया

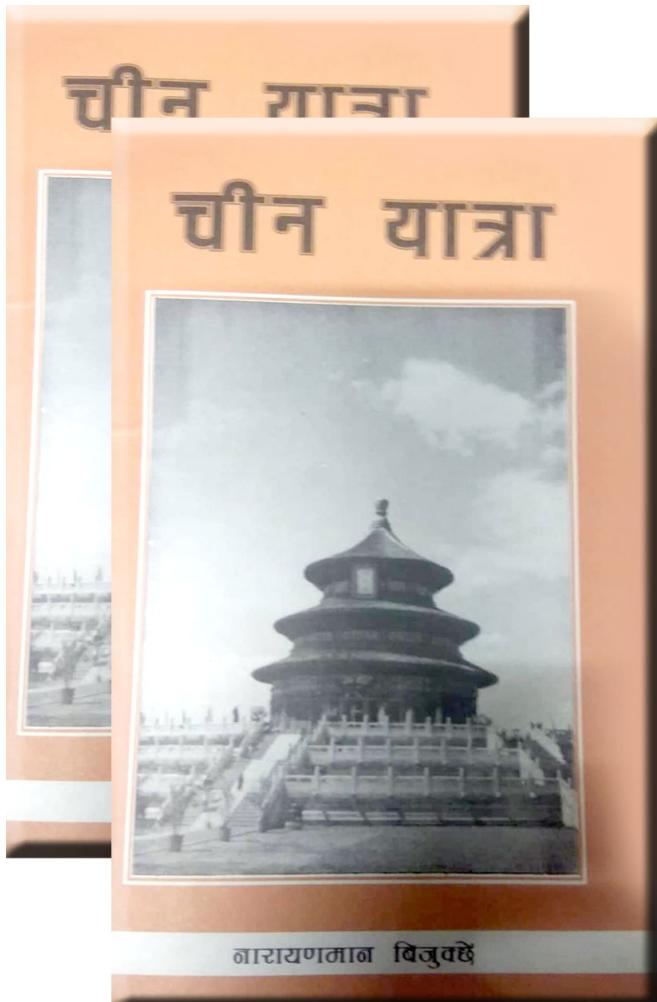
सास ल्हाय मखां । अलय् सन् १९४९ या
चीनमुक्त जूसेलिं वाड पाड या जीवन हिल
हयागुथे अपलं बांलाडः चुलि जायो स्वं हवगु
थे हे जुल । कम्युनिस्टपार्टी वाड पाड व
मेपुं फुकं ज्यामितय्ता शिक्षा वियगु यात ।
गुकीं वाड पाडया सांस्कृतिक स्तर च्वजायो

छखा तस्कं बांलागु छैं व मेगु यक्व इनाम
बिला ।

उप प्रधानं धाधां वान अलय् वाड
पाडं न्यडः च्वना । वं इनाम कःगु छैं ग्वलय् ?
व छैं छाय् च्वैं मवाना धायगु जिमिगु न्हयसया
लिसः बियो दिसे वयकलं धायोदिल । जिता

थवहे छैं गा, थाना जि व जिमि
मिं बाहेक मेपुं सुं मरु, उकिं
जिता मेगु क्वथा त व छैं मःगु
मखु । उकिं जि थव छैं हे च्वडः
च्वडा । अलय् व छैं छु छिं
मियो छ्वयाला ? दक न्यडा
बलय् वयकलं जिं इनाम कायागु
इलय् हे जिं धाया व छैं जिं
काय् मखु, जि आना च्वनय् नं
मखु । बरु छैं मरुपुं मेपुं
मजदुरपिता उकिं ति । धातये
अथे हे यात । उलि धाय् धुंकः
वयकलं आंगलय् यखायो तःगु
अध्यक्ष माओया किपा दःगु
नेपा-प्यपा दसिपौ त क्यैं क्यैं
धायो दिल -थव दसिपैत काप
पिकायगुलि रेकर्ड (कीर्तिमान)
त तं भन अपः अपः उत्पादन
याडागु लि कायागु, मेगु
प्राविधिक सुधार याडागु यायगु
अलय् थव 'वीर श्रमिक' या
पदक व दसिपौ खः । धातये
मुकं गुपा स्वयो अपः दसिपौ
तः दः । उप प्रधानं धायो दिल
- वयक चीनया नां जःम्हा

अपेरा प्याखम्वैं (कलाकार) नं खः । वयकलं
नेगू स्वंगू संकिपाखय् हिरोइन जुयो नं म्हितय्
धुंकल । संकिपाया प्याखम्वैया नां न्यनय्
वं जि लिसें वपुं भारतीय पासापिनि न्हयपं
तिं तिं स्वात अलय् अनेक न्हयसः त न्यन ।
वाड पाड या सरल, मिलतसार स्वभाव
खाडः जिमिता तस्कं बांलागु लिच्वः लात ।
वयककय् विदा फ्वडः जिपुं हकनं मेथाय्
पाखय् चाह्यू वानय्गु खाँ काडः दिल ।

पिनय् चवंपु नेपःमिपुं व अमिगु मताधिकारया नह्यसः विवेक

अः राजनैतिक लागाय् छगु खाँवः तस्कं बय बय जुयो चवंगु दः:- 'मिसन-०८४' प्रतिनिधि सभा व प्रदेश सभाया चुनाव यागु दाच्छितिनि फुता । छगु नेगु प्रतिपक्षदलं जनताता प्यदा लिपाया म्हागास क्यडः हेयकः चवंगु जल । अः जुयो चवंगु जनविरोधी ज्या या कुखियगु पलि लिपाया निर्वाचन क्यडः उगु दलतय्सं जनताता छु खाँ कानय् तांगु खः ? स्वतन्त्र पार्टी न्हुगु जुगुलि अमिसं धाय्फः अलय् संसदया नेगूगु तहांगुदल नपां प्रमुख प्रतिपक्ष दलं नपां मिसन-०८४' दक तिंति न्ह्यो जुगु धःसा अजु चाय् पु ।

थाना निथानय् ताडागु खाँ खः, विदेशय् चवडः चवंपु नेपःमिपिन्ता मताधिकार बिय धःगु खायँ एमाले व राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी नेगु वैगु २०८४ या निर्वाचनय विदेशय् चवडःचवंपु सकलें नेपःमिपिन्ता मताधिकार वियमः गुलि बःयाड चवंगु दः ।

सत्तापक्षया नेतातय्गु धःसा बिच भातिचा पा । सत्तापक्षया छम्हा नेम्हा नेतातय्सं अः हे तुरुन्त अथे याय्ता छुं भाति स्रोत साधन व प्राविधिक काथं समस्या वैगु खाँ धायो चवना -

- प्राविधिक दक्षता व आर्थिक स्थायित्वया खाँ नं स्वयमः । थव अः तुरुन्त जुय फैगु खानय् मरु- राधेश्याम अधिकारी, नेकाया नेता ।
- मतदानया अधिकार वियगु मज्यगु मखुसां भीगु देशया परिस्थिति फग्य फै मखु राजेन्द्र पाण्डे न्वकु एकीकृत समाजवादी ।
- भावनाय् ब्ययो जुयां जक मज्यू ब्यवहारय्

छ्यलय्ता ई काइतिति - माओवादी नेता माधव सापकोटा ।

- देशय् दुनय् गथे मतदाता पिसं भोत क्वफ्वाय दै अथेहे उथिंयंक प्रतिनिधि ल्यय्गु व ल्ययकिगु व्यवस्था याय्मः- बिष्णु पौडेल उपाध्यक्ष
- अः याय्गु चुनावय् प्रवासी नेपः मिपिसं मतदान याकय्गु पक्का याय्मः- रा.स्व. पा. गणेश पराजुली सांसद । (नयाँ पत्रिका माघ ९)

च्ययया डाम्हा नेतात मध्ये नेका, एकीकृत समाजवादी, व माओवादी अः सरकारय् दः । अमिसं अः तुरुन्त हे मताधिकार बिय फैमेखु धायो चवंगु दःसा एमाले व स्वतन्त्रपार्टी प्रतिपक्ष याय्पु ज्ञगुलिं खै तुरुन्त बियमः दक हः जला । थव धापुत गैरआवासीय नेपाली संघ अन्तरराष्ट्रिय समन्वय परिषदं माघ द गते राजधानी गवसः गवगु छगु ज्या इवः सं न्हि थांगु खः ।

ब्वनय्गु व ज्या यो वानय्गु नामय ७० लाख स्वयो अपः नेपः मि ल्यासे ल्याहोपुं बिदेशय् दः । वांगु आ.ब. २०७९/८०या जकल्या स्वयगु खःसा श्रममन्त्रालयया स्वीकृति कायो बिदेशय् वांपिनिगु संख्या थयं मथयं च्यागूलाख व शिक्षा मन्त्रालय स्वीकृति कायो विदेश ब्वँ वापुं ब्वनामि पुं एकलाख व हिद्वम्हा दः । दाच्छिखय् थयं मथयं भोत क्वफ्वाय दःपुं गूगु लाख ल्यासे ल्याहोपुं श्रम व शिक्षाया नामय् विदेशय् वाडः चवंगदः । वमिसं छु छु देशय् गजगजगु ज्या याडः चवना धाय्गु तक आधिकारिक ल्या सरकारं पिबवय फःगु मरुनि । हचुवां ७०/८० लाख धायो चवंगु

दः । अलय् धात्थे ख्यक व स्वयो अपः दय्फः ।

मताधिकार राजनैतिक अधिकार खः । उमेर दःपुं सकलसिन भोत क्वफ्वाय दैगुलिं सुननं धायो चवनय् मालिमखु । मताधिकारया अर्थनिर्वाचनय् उम्मेरवार जुय दैगु नं अधिकार खः । व कानुन व संविधानं हे वियो तःगु विषय नं खः । हलिमयया यक्व यक्व देशय ज्या सानय्ता व आखः ब्वनय्ता नेपःया ल्यासे ल्याहोपुं वाड चवंगु दः । व फुक्क सिता नेपालय् चवडः च्वपिन्ता उथिंयंकः अः हे मतदानया बन्दोबस्त याय्ता धात्ये आर्थिक व प्राविधिक काथं याय् फैगु खःला ? थव अः या दकलय् महत्वपूर्ण न्ह्यसः खः ।

निर्वाचनया मःगु मत बाकस मतपत्र, मसी, गाडी त नपां विदेशं गवाहाली काथं हयो चवंगु नेपःया खाँ सुनं मस्यु । विदेशी गवाहाली मकःसि निर्वाचन हे क्वचाय्के मफैगु अवस्थाय् दे थ्यनय धुक्ल । उकिं देया आर्थिक स्थिति, उपयुक्त प्रविधि व दक्ष जनशक्ति गाक्क ब्वलांकय् मफय्क विदेशय् चवडः चवंपु फुक्क नेपःमिपिन्ता मताधिकार गथे बिय फै । थथे याय् फैगु खःला ? सरकारय् चवंतलय् छता खाँ मच्वनकिं मेता खाँ ल्हाय्गु राजनैतिक नैतिकता मखु । राजनैतिक दलया नेता तय्गु नेपु में थें दःगु हे थौं या दे या समस्या जुयो चवंगु दः ।

नेपःया सरकारया बजेटय् राजशव चालुपुँजीता हे उठ्य जुझु मखु । कर्मचारी पिन्ता तलब नक्यता हे धेबा त्याडः नक्य मःगु अवस्था वल । बजेट मगाता धायो नेपःया सरकारं खुगू तगिंया ब्वनामिपिन्ता

सचिवत नीन्हयगृगु खप पौ. बःष्ठि पौ(पाद्धिक)

नकः वगु खाजा खर्च मबिलसा स्वास्थ्य मन्त्रालय वीर अस्पतालय् १०० दा हाँ निसें नकः वयो च्वंगु विरामीपिनिगु खाना खर्च मबिल। थुकाथं अर्थिक रूपं भन भन क्वम्हयो वाडः च्वंगु देशं विदेश च्वंपु फुक्क नेपःमि पिन्ता भोत क्वफवाय्गु व्यवस्था यो जूसा दे आर्थिकरूपं मथां हे पलटे जुई। विदेशी राजनीतिक चलखेल पानयम्फय्कः हज्याई।

रास्वपां विदेश्य च्वडः च्वंपु फुक्क नेपःमिपिन्ता मताधिकार वियगु खाँ मुख्य माग काथं हचिइकः च्वंगु दः। एमाले उकिता साथ बियो च्वंगु दः। न्हय्सः छुलय् धःसा एमाले पाखं माधव नेपाल, भफलनाथ खनाल, केपी ओली देया पटक पटक प्रधानमन्त्री जुल। उब्ले थव खाँ छाय् महला? थुकिया लिसः एमाले नेता तय्सं जनताता बिय मः।

हलिमयया गवगु देशय नेपःया राजदूतावास दः? व दूतावास्य मतदानयाक्यगु गुलि सम्भव दः? दूतावास मरुगु देश्य च्वडः च्वंपु नागरिकपिन्ता छु विधिं मतदान याकय्गु अलय् छम्हा मतदाताता गुलि खर्च जुइगु? उगु खर्च पुलयता अर्थमन्त्रालय मानय् जुइला कि मजुइ? कानुनं मतदाताया सुनिश्चितता याय् धुंकः उगु बन्दोबस्त सरकारं याय् मफूसीं मतदान याय मखांपु मतदातातय्सं अदालतय् मुद्दा तयो निर्वाचनया लिच्चः पिब्बयता लच्छ नेला मखु दां दा बियफः। अजगु खायँ नं स्वापु दः पिसं बिचः मयासे मगा।

मताधिकार बियगु इलय्

समानुपातिक जक ला प्रत्यक्ष नपां ला जक न्ह्यसः वयफः। नेगूतुं बियगु खःसा विदेश्य नं वहे काथंया सुरक्षाया बन्दोबस्त याय् माल। समानुपातिकय् जक बियगु खःसा चित्त बुझय् मज्जूपु अदालतय वानय् फः। प्रत्यक्ष नं वियगु खःसा अपलं निर्वाचन क्षेत्रय् लिच्चः प्रभावित जुइगु जक मखु उम्मेदवार जुयगु अधिकारनं वियमाली। अजगु अधिकार व्यूसा नेपः दुनय् नं स्वयो पिनय् नं अपः उम्मेदवारत दय्फः।

सरकारं अः तक विद्युतीय मतदानप्रति उलि विश्वास याडः च्वंगु मरु। छगू छगू निर्वाचनय् विद्युतीय मतदानया खाँ प्याहाँ वै अलय् छगू नेगू लागाय् बाहेकं व लागु याय् मफः। अजगु इलय् विदेश्य अनलाइन पाखं वा विद्युतीय मतदानया सम्भावना व उकिया विश्वास गुलि दै? थुगु खायँ नं स्पष्ट जुयमः। तस्कं विकसित देश्य ह्याक याडः निर्वाचनय् बुम्हासिता त्याकः त्याम्हा सिता बुकगु बुखाँ प्याहाँ वयो च्वंगु दः। नेपः दे थजगु प्रविधिखय् तस्कं कमजोरगु देश्य अथेहे जूसा विर्वाचनया लिच्चः छु जुई?

नेपः व भारतया खुल्ला सीमा खः। नेपःमि पुं गुलिं भारतय् वाडः श्रम व शिक्षा कायो च्वंगु दः। सरकारं थुलिहे जक धाय फःगु मरु। थजगु इलय् भारतय् च्वडः च्वंपुलाखाँ नेपः मि पिसं नेपःया निर्वाचन प्रणालीता बाँमलागु लिच्चः लाकय् फः। थुकीं नेपःया सरकार दय्केगु व कव थय्गु तँचा नं विदेश्य च्वंपु नेपःमि पिंगु लाहातय् लः वानय् फः। ता ई तक विदेश्य च्वडः च्वंपु नेपःमि पिन्के विदेशी जुई। बुद्धिमानी जुई।

राजनीतिया लिच्चः लाय धुंकी। मताधिकार नपां नेपःया राजनीतिखय् साम्राज्यवादी व विस्तारवादीतय्गु स्वार्थ काथं छिक्यगु काथंया राजनीति नेपालय् खुल्ला द्वाँ वै। उब्ले नेपःया भावना थुइकः मखुसें विदेशीया मति काथंया नेतात अः स्वयो ग्यापुकः हःनय् वै अलय् नेपःया भूमि विदेशी राजनीतिक चलखेल याइगु मू थाय् जुइगु पक्का खः।

निर्वाचनया इलय् अः स्वयो डाढुगं च्यादुगं अपः एनजिओ, आइएन जि ओ त छ्यलय् है। अमिसं नेपःया नेतातय्ता बेकम्मा याडः त्वःति अलय् युक्रेनय् जेलेन्स्की थजपुं पात्रतय्ता नेता दय्क थे नेपः मिपिनिगु भोतं है नेपःया राजनीतिया तँचा अजपिनिगु लाहातय् लः ल्हाई। वनलिं अः युक्रेनी जनतां थे दुःख सियो च्वंगु दः। नेपःमि जनतां व दुर्दशा भोगय् याय् मालि। उब्ले नेपः दे दैगुला मदैगु ला धाय्गु अस्तित्वया खाँ न्ह्य थानी।

निर्वाचन आयोगं थःगु जिम्मेवारी काथं निर्वाचन ऐनय् ल्हतय्ता प्रस्ताव याइगु अजु चाय् म्वः। उकिता निर्वाचन आयोगं थःगु कर्तव्य पू वांगु धःसा बांला जुई।

हलिमयया छुछु देशं विदेश्य च्वंपु थःपु नागरिक पिन्ता मतदान याय्गु अधिकार बियो तःगु दः ला? उकिं छु गजगु समस्या वला? अजगु फुक्क दुर्यंकः बिचः याडः संसदय् प्रतिनिधित्व याडः च्वंपु फुक्क दलत च्वडः अपलं छलफल व अन्तरक्रिया याडः क्वः छियफःसा बांला जुई। बुद्धिमानी जुई।

खप नागरपालिकाता न्ह्याबले सफा,

सुग्घर तय्गु सकल नगरवासीतय्गु कर्तव्य खः।

साहित्यय मार्क्सवादी दृष्टिकोण

प्रा. माणिक लाल श्रेष्ठ

थव विषय छुं विवेचना याये न्ह्यः
न्हापां शीर्षकया बारे छुं भति स्पष्ट यायेमाथे
ताया। जिं साहित्यय मार्क्सवादी दृष्टिकोण
धयागुया अर्थ भीगु साहित्यय खने दुगु
मार्क्सवादी खं अर्थात् मार्क्सवादी साहित्य वा
कम्युनिष्ट साहित्य, मतलब राजनैतिक लेख
रचनाया चर्चा यायेत्यनागु मखु। अथे हे
मार्क्सवादी दृष्टिकोण वा मार्क्सया सिद्धान्त
वा दर्शनया व्याख्या यायेत्यनागु नं मखु।
जिं थव लेखय साहित्य धयेबलय व साहित्यया
पारख यायेबलय मार्क्सवादी दृष्टिकोणं व्ययेगु
व स्वयेगु गये धका: जक थःगु मतिइ वःगु छुं
भति खं व्यक्त यायेत्यनागु खः।

शीर्षकबारे थुलि खं स्पष्ट यायेधुका:
आः विषयपाखे वने। मार्क्सवादी दृष्टिकोण
धयेबलय निश्चय नं मार्क्सया सिद्धान्तया खं
बइ। मार्क्सया दार्शनिक सिद्धान्त द्वन्द्वात्मक
भौतिकवाद खः, समाजया विकासया
नियमकथं समाजवाद व साम्यवाद वइ धयागु
आस्था खः, व हे आस्थाकथं मार्क्सवादया
लक्ष्य औद्योगिक मजदुर वर्गया आन्दोलनया
माध्यम समाजवाद व अनंति साम्यवादया
निर्माण यायेगु, अथे हे आर्थिक पक्षय मार्क्सया
मूल सिद्धान्त Theory of Surplus
Value खः। तर साहित्यया सम्बन्धय
मार्क्सवादी दृष्टिकोण धयेबलय साहित्य
सम्बन्धी मार्क्सया विचार छु साहित्यया
स्वरूप, लक्षण, उद्देश्य व लक्ष्य छु खः
धयागु खः।

साहित्य धयागु कला थे तु लेखकया
सिर्जना खः, अभिव्यक्ति खः, सिर्जकया
चिन्तनं थुकियात निर्धारण याइ अले मनूया
चिन्तनकथं पिहाँ वःगु दर्शन नं प्राचीन
कालनिसें हे निगू परस्पर विपरीत प्रवाह दुने
लाः। मोटामोटी रूपं व निगू प्रवाहयात

अध्यात्मवाद व भौतिकवाद धायेछिं।
अध्यात्मवादया धारणाकथं सम्पूर्ण विश्व
अध्यात्म (आदि आत्मा) य् आधारित अर्थात्
आदि आत्मा (परमात्मा) दु, उकिं हे फुक
वइ। थुकिया छगू मतकथं लिपा वःगु दार्शनिक
प्रवाहयाम्ह शंकराचार्यया धापूकचं ब्रह्म सत्यमं
जगत मिथ्या अर्थात् ब्रह्म व ईश्वर हे जक
सत्य थव भौतिक जगत धयागु मिथ्या, भूठा,
माया व भलभुलैया जक खः। थुकिया ठीक
विपरीत भौतिकवादी धारणाकथं भौतिक
जगत हे सत्य खः ईश्वर वा आदि आत्माया
अस्तित्व हे मदु।

ईश्वर वा आत्मायात हे फुकया
केन्द्र मध्याःसां विचार व पदार्थया सम्बन्धयात
कया: नं प्राचीन कालनिसें निगू विपरीत
विचार खनेदु : आदर्शवाद व भौतिकवाद।
आदर्शवाद धये ला व विचारवाद धयेत
Idealism अर्थात् Idea (विचार यात प्रमुखता वीगु सिद्धान्त, मनूया विचारं भौतिक
वस्तु वा पदार्थं (matter) यात निर्धारण
याइ, वा विचारं पदार्थय् परिवर्तन हइ,
सिर्जना याइ धयागु धारणा। थुकिया विपरीत
भौतिकवादं पदार्थयात आधार मानय् याइ,
भौतिक अवस्थां विचारयात जन्म याइ।
विचार याइम्ह मनूया विचार याइगु अङ्ग
न्ह्यप्पु हे पदार्थया उच्चतम उत्पादन खःसा
विचार पदार्थ हे वइगु मधासे मगा, उकथं हे
विचार याइम्ह मनूया चिन्तन हे व च्वनाच्वंगु
धर्तीं व समाजया प्रभावं वइगु जुसेलि विचार
धयागु पदार्थया हे उपज जुल धयागु थव
धारणा। थव निगू परस्परय् विपरीत
धारणा (विचारं पदार्थ वइ धयागु थव पदार्थ
विचार वइ धयागु धारणा) प्राचीन कालनिसें
हे वादविवादया विषय जुयावःगु खः। थव
बारे मार्क्सया विचारयात द्वन्द्वात्मक

भौतिकवाद धाइ, अर्थात् मार्क्सया विचार
भौतिकवाद खःसां यान्त्रिक भौतिकवाद मखु।
मार्क्सयाकथं पदार्थ व विचार नितां दु तर
मुख्य ला पदार्थ खः। अथेसां विचार नगण्य
या महत्वहीन मखु। पदार्थ विचारयात जन्म
बिइ तर विचारं क्वातुक्क हा काये धनेव
विचार नं पदार्थ हिलेगु तक शक्ति दइ।

थुकथं विश्वयात स्वयेगु दृष्टिकोण
हे पाःगुलि विचार व पदार्थया सम्बन्धबारे नं
अमि धारणा पाःगु खः, थुकिं हे याना साहित्य
व जीवनया सम्बन्धबारे नं फरक फरक
धारणा पिदन। प्राचीन ग्रीसया सभ्यता व
एशियाया सभ्यताया इलंनिसे हे कला व
साहित्यया समालोचक (वा आचार्य) तयसं
कला व साहित्यया प्रकृति व उकिया
भूमिकावारे परस्पर विपरित हे जुइकथं थी
थी परिभाषा विद्यावंगु खनेदु। अपि मध्ये सुं
सुं विद्वानपिसं साहित्य व जीवनया क्वातुगु
सम्बन्ध खं के पत, उदाहरणाकथं
अरिष्टोटलयात कायेफु। अरिष्टोटलं व्येतिक्स
(काव्य) वा साहित्ययात जीवनया मिमेसिस
(अनुकरण) धका: परिभाषा बिल। थुकथं
साहित्य व जीवनया अभिन्न स्वापू खंकेफुपि
यथार्थवादी धयेगु चलन दु, तर थज्याःपि
यथार्थवादीतयसं नं उगु इलय् कला,
साहित्यया वर्गीय चरित्र खंके मफु।
इतिहासय दकले न्हापां कला व साहित्ययात
वर्गीय दृष्टिकोणकथं व्याख्या याःम्ह अर्थात्
कला साहित्यया वर्गीय प्रकृतिया व्याख्या
याःम्ह मनू काल मार्क्स खः। काल मार्क्सया
थव न्हगु दृष्टिकोण वःसानिसें विश्वय् साहित्य
सम्बन्धी न्हगु धारणा वल। थव हे साहित्य-
सम्बन्धी मार्क्सवादी दृष्टिकोणया विशेषता
खः।

थौंकन्ह्य भीगु नेपालभाषा

सचिष्ठत नीन्हयगृगु ख्वप पौ. बःछि पौ(पाद्धिक)

साहित्यया ख्यलय् भी मध्येय् थःत मार्क्सवाद लेखक, मार्क्सवादी समालोचक धया च्वनापिं नं दु, अपिं मध्ये गुम्हं गुम्हं ला छुं छगू कम्युनिष्ट धयाच्वंगु समूहलिसे नं सम्बन्ध दु। मार्क्सवादी साहित्यिक वा मार्क्सवादी समालोचक जुयेत मार्क्सयागु वा लेनिन, स्तालिन, माओपिनिगु उत्ति जक उद्धृत यानां मगा, थम्ह च्वयेवलय् व साहित्यया पारख यायेवलय् मार्क्सया साहित्य सम्बन्धी मूलभूत धारणायात आधार याये फयेकेमा:। नेपालया मेमेगु भाषाया साहित्य ला छु स्थित दु, जिं बालाक मस्यु, तर नेपालभाषा क्षेत्रय् थव पक्षय् भीसं बालाक ध्यान बीमफुगु खँ आपा:सिन तायेकाच्वंगु दु। अथे

जूगुलिं मार्क्सया
स । हि त य
स म ब न ध री
दृष्टिकोणया
मूल मूल खँपाखे
चर्चा यायेगु उपयुक्त
जुइगु ताया ।

साहित्य व कलाया

वर्ग चरित्रयात थुइकाः मार्क्स वर्गीय समाजय् साहित्य व कलाया नं वर्गीय रूप दइ, वर्गमुक्त वा वर्ग निरपेक्ष साहित्य कला दये हे फइ मखु धका: धयादिल। थथे ला भी मध्ये मार्क्सवादी धयेके यःपिं व धयेका च्वनापिं नं धया च्वनागु दु, तर थव धापूयात भीसं ब्वातुक्क थुइकागु दु ला? मार्क्सवादं जोड बिसें ध्वाथुइक कनाच्वंगु छु धा:सा समाजया छुं नं समस्याप्रति सही (वा खःगु) अडान कायेत भीसं वस्तुगत तथ्य आधारित जुया विचा: यायेमा: कोरा परिभाषां शुह यायेगु मखु, अले थव हे तथ्यया विश्लेषणय् आधारित जुया: भीगु लंपु क्यनीगु (पथ प्रदर्शक) सिद्धान्त, नीति, उपाय ल्ययेमा: साहित्य, कला सम्बन्धी भीगु दृष्टिकोण

दयेकेत भीसं थुकियात हे आधार यायेमा:। वर्ग निरपेक्ष साहित्य दइ हे मखुगु जूसेलि मानव सभ्यताया इतिहास स्वयेबलय् नं आदिम साम्यवादी समाज मदयेधुकाः समाजय् थी थी वर्ग खनेदःसानिसें थौतक व थनं लिपा वर्ग हे मदइगु समाज मथ्यंतलेया द्वलंद्वःदया वर्ग-विभाजित समाजय् साहित्य कलाया वर्गीय स्वरूप दया हे च्वनी। थव हे विश्वास ज्वना:

लेनिनं 'साहित्य व कला

निगू प्रकारया दइ,
छथी शोषणमुखी
व मे गु
क्रान्तिकारी
धका:

विचा: याना: लेनिनं सचिष्ठदं न्ह्यःया रुसया समाजय् शोषक वर्गया साहित्य व सर्वहारा वर्गया साहित्य निगू प्रकारया साहित्य दयेफइ, अथे जूगुलि कोटी कोटी जनताया सेवा याइगु सर्वहारा साहित्य च्वयादिसं धका: लेखकपित इनाप यानादिल। थव ला उगु ईया रुसया खँ जुल, भीसं थैया ईया नेपालया समाजपाखे मिखा द्वये। राजनैतिक, सामाजिक, धार्मिक, आर्थिक, जातीय अधिकार-सम्बन्धी आदि विभिन्न पक्षय् थौ निगू परस्पर विपरित स्वार्थयापिं मनूत दु (ता: ई तक न्ह्याबलें थथे हे जुयाच्वनी) छथव: आ: गथे दु न्ह्याबलें थथे हे जुया च्वनेमा: धाइपिं, मे गु थव आ: जुयाच्वंगु मजिल, थुकियात हिलेमाल धाइपिं। आ: जुयाच्वंगुयात यथास्थिति तया तयेमा:पिनि पक्षय शासकत दु, अमिसं थुकियात हे चीरस्थायी यायेगु सपना ज्वना

राज्य शक्ति (सेना, प्रहरी आदि) व ऐन कानून छ्यला: यथास्थितिया रक्षा याइगु ला द हे दु, उलि जक मखु थुकिया लागि अमिसं धर्म व साहित्य, कला नं छ्यली। थज्याःगु विभा जित समाजया रिथति इ

'सम्पूर्ण समाजया हित यायेगु साहित्य' च्वये धयागु खँ जुइ हे फइमखु, गुम्हं लेखकपिसं चायेकुसें हे छगू पक्षया सेवा याइ, अले गुम्हं गुम्हसिनं मचायेक हे निगू मध्येय छगू पक्षया सेवा याःवनी।

निष्पक्ष साहित्य धयागु थैयागु परिस्थितिइ दये हे फइमखु। भाषिक अधिकारया खँ क्यादिसं, छगू भाषाया प्रभुत्व व अधिकारया पक्षपातीतय्सं छगू भाषायात राष्ट्रभाषा धयेगु, उकिया हे माध्यमं प्रशासन, शिक्षा फुक्क क्षेत्रय मे गु फुक्क

सचिवत नीन्हयगृह खप पौ, बःष्ठि पौ(पाद्धिक)

भाषायात क्वय्या स्तरय् तयेगु खंया वकालत याइ । थव हे पक्षयापि भचा नाइके धायेत स्वइपिंसं देशया फुक्क भाषाया विकास ला जुइमा: तर छगूयात ला माध्यम भाषा याये हे मा: धाइ । थुपि फुक्क डिग्री जक पा: तर सकसिनं थौया शासक पक्षया सेवा यानाच्वंगु दु । अले आपालं जातिया जनता दुगु नेपालय् बहुसंख्यक जनताया स्वार्थया पॅलीपिंसं देशया फुक्क भाषायात उति थ्यंक छगू हे स्तरय् तयेमा: धाइ । जि स्वयं थथे विश्लेषण याना च्वनारालिइ हे निगू मध्ये छगू पक्ष लिनाच्वनागु दइ ।

थुकथं छु छगू विषय वा समस्यायात कया च्वयेबलय् ला समाजया परस्पर विपरित स्वार्थया निगूमध्ये छगू पक्षया पॅलीगु हे जुल । तर थथे छु विषय मकासे सामान्य साहित्य च्वयेबलय् धाये न्हयइपुक बाखं छुपु च्वयेबलय् हे नं सीमद्येक, अझ लेखकं हे मच्येक छगू पक्षया पॅलिनाच्वने धंकी । छगू उदाहरण थन ढवये । स्व. बोधविक्रम अधिकारीजु नेपाली दन्त्यकथा च्वायादिल । फुक्क वर्गया मनूतय्सं उकियात ययेकल, उकिं आनन्द काल, तर उकिइ नं छगू बर्गया सेवा यानाच्वंगु दु । सकसिनं स्यूगु बाखं ‘राजकुमार दिकपाल’या बाखं व्वनेवलय् उकिइ जोगीं का वःबलय् राजकुमार बिया मछ्वसे छम्ह सामान्य प्रजाया मचा विया छ्वबलय् जोगीं सीकाकाल हूँ, अले धाथेयास्त्र राजकुमार बियाछ्वत हूँ । थुकथं राजकुमार ख: मखु म्हस्यूगु गुकथं ? तप्यंक ग्यानापुगु व तःहाःगु ग्यानापु मज्गु निपु लय् राजकुमारं मग्यासे ग्यानापुसां सत्तीगु लं वने धाल हूँ, प्रजाया काय् ग्याफरा ताःहाकःसां ग्यानापु मज्गु लं वने धाल हूँ । थुकथं राजकूलयापि शासक वर्गयापि मनू धीर, वीर, प्रतापी सकतां जुइ, अथे जुसेलि शासन यायेगु अधिकार द हे दत नि । थुकथं शासक वर्गया पॅलीगु स्तुतिवादी पंक्तियान हे साहित्य थव जूवन ।

जनताया पक्षय् च्वये, थःगु मातृ

भाषाया सेवा याये, नेपालभाषाभाषी जनताया जातीय अधिकारया पक्षय् च्वये धया च्वनापि भीस नं गनं मचायेक मेगु पक्षया सेवा याना लाकि छु ? वया विरोध यायां हे वयात हे गुहालि जुइगु ज्या याना च्वना ला कि धकाः मदिक्क सतर्क जुयाच्वनेमा: धयागु खूँ मार्क्सवादं भीत स्यनाच्वंगु दु । भीगु हे देशया सामन्ती वर्ग व शोषक उत्तीडक वर्गया सेवा याइगु सामन्ती साहित्य, साम्राज्यवादी विस्तारवादीतय् त गुहालि जुइगु साम्राज्यवादपरक साहित्य च्वयेगु ला याना मच्वना ला धकाः होश यायेमा: ।

भीसं भीगु देशया जनता नेपाली जनताया राष्ट्रिय हित, नेपालभाषाभाषी जनताया जातीय अधिकार प्राप्त यायेगु व रक्षा यायेगु ज्याय् गुहालि जुइगु, जातीय प्रजातान्त्रिक हित याइगु साहित्य अथवा आमजनताया सेवा याइगु साहित्य च्वयेमा:गु खूँपाखे लेखकपिंसं ध्यान बीमा: अले साहित्यया पारख याइपि सामालोचकपिंसं सुँ लेखकया कृतिं आमजनताया सेवा यानाच्वंगु दु मदु धकाः बिचाः यायेमा: ।

थुकथं साहित्यं सुयागु सेवा यायेगु धयागु खूँ ला स्पष्ट जुल, अथे खःसा अमिगु सेवा गुकथं यायेगु धयागु खूँ वइ । आम जनताया हित छु, अमिगु आकांक्षा छु, अमिगु थव आकांक्षा पूवंकेत गुहालि जुइकेत च्वयेगु हे अमिगु सेवा यायेगु जुल । अथे हे देश व समाजयात छु मालाच्वंगु दु, समाज व जनताया आवश्यकता पूवंकेगु धयागु हे उकियात ल्वयेक परिवर्तन हयेगु ज्या अर्थात् क्रान्तिया थौया चरणया अभिभारा ख: । मार्क्सवादी सिद्धान्तया अनुयायी कम्युनिष्ट नेताया नापं मार्क्सवादी साहित्यिक दृष्टिकोणं प्रेरित कवि-व्यक्तित्व नं दुम्ह माओ चेतुङ्ग धया दीकथं साहित्यिक कृति धयागु हे उम्ह साहित्यकार च्वनाच्वंगु समाजय् दुगु जीवनं वया न्हयपुइ लाइगु किपालु (प्रतिबिम्ब) ख: । अथे जुगुलि माओ चेतुङ्ग ‘जनताया जीवन

न्हयाबले साहित्यया कच्चा पदार्थया बानी जुयाच्वनी, साहित्यया छगू जक स्रोत जनताया जीवन ख:’ धयादिल ।

थथे जनताया जीवनयात थःगु कृतिया स्रोत खः धकाः ध्वाथुइक तायेकेत लेखक धयापिंसं थम्ह जनतापाखे सीके सयेके फयेमा:, थःत जनताया गुरु मखु, जनताया चेला धकाः तायेकेमा: ।

थौं भीगु देशया जनता (नेपाली जनता) भीगु जातिया जनता (नेवा: जनता)या हीत स्वयेगु, अमिगु आकांक्षा पूवंकेगु लक्ष्ययात गुहालि जुइकथं साहित्य च्वयेगु हे नेपालभाषा साहित्यया मूल लक्ष्य जुयेमा: धयागु धारणा हे साहित्य सम्बन्धी मार्क्सवादी दृष्टिकोण ख: । थुकिया मतलब साहित्यया तत्प्रक राजनैतिक स्वरूप बिया नारावादी साहित्य च्वयेगु मखु । साहित्यिक कृति कलात्मक मज्जल धायेव प्रभावकारी जुइ मखु । भीसं जनताया हित जुइकथं च्वये धयागु उद्देश्य न्हयाबले मतिइ तया तयेमा: तर जनताया हित न्हयज्याकाः लक्ष्यय् थ्यंकीपिंसं ला जनता हे ख: । भीत मा:गु परिवर्तन भी हे जनतां हयेमा:, हयेफइ, करपिंसं हयाविइ मखु । लेखकं जनताया आकांक्षा थुइकेगु धयागु जनतायात थः गुरु तायेकेगु जुल, अले थुकिया नापं जनतायात लँ क्यनेगु ज्या नं साहित्यिक याइ, यायेमा: । थथे यायेत देश व समाजय् जुयाच्वंगु स्थिति बालाक जनतायात थुइका बीगु व उकिइ दुने मभिं मनिंगु खूँ छु दु, उकियात छाय् हुया छ्वयेमाल, हिलेमाल नं थुइका बीमा: उकिं जक जनतां थःगु हित न्हयज्याकेत याइगु कुतलय् लेखकं गुहालि बीफइ ।

थुकिया निमितं जनताया सेवा याये, थःगु जातिया जनताया हित स्वये, थःगु भाषा, साहित्य व संस्कृतिया सेवा याये धाइपि लेखकपिंसं थौया स्थितिइ स्वता खूँ ध्यान बीमा थैं जिं ताया । मार्क्सवादी दृष्टिकण नं

सचिष्ठत नीन्हयगृगु स्वप पौ. बःषि पौ(पाद्धिक)

साहित्या सम्बन्ध्य थव खंय तसकं जोड
वियातःगु दु । खला थव स्वता जक मखु,
ध्यान बीमाःगु यक्व दु अथेसां मुख्या रूप
कयाच्चंगु थव स्वता खंया थन चर्चा याये ।

१. थौ छु जुयाच्चंगु दु, थौया स्थिति
छु दु जनतायात थुइका बिड्गु ज्यां जनतायात
थःगु हित न्ह्यज्याकेगु कुतल्य् गुहालि जुइ ।
समाज्य् छु जुयाच्चन, थौया छु स्थिति दु
ध्यागु गथे खः अथे हे क्यनेगु ध्यागु हे यथार्थवादी
दृष्टिकोण ज्वनेगु खः । जनताया पक्ष्य् सः
तया क्रान्तिकारी नारा बीवं जनतायात गुहालि
जुइमखु । भीगु नेपालभाषा साहित्या थौया
स्थितिइ भी लेखकपिंसं यथार्थवादयात क्वातुक
ज्वनेमा: ।

२. यथार्थवाद क्वातुकक ज्वनेव
अर्थात् थःगु कृतिइ यथार्थवादी चित्रण दयेव
जक लेखकया दायित्व पूवनी मखु । छु
जुयाच्चन ला धकाः क्यनाविल, उकिया नापं
उकिइ दुने छु भिं मभिं दु धकाः छर्लङ्ग
क्यना बीगु ज्या नं लेखक यायेमा: । अले
जक मषिंगु पांगः चीका मभिं मनीयात क्वथला
जनता न्ह्यज्यायेफइ । अथे जूगुलिं मभिं

मनिया विरोध यायेगु छु भति विद्रोही भावना
थौया स्थितिइ भी लेखकपिसं कायेमा:
छाय्धाःसा भी नेपालभाषाया लेखकपि
उपेक्षित व भेदभावं क्वचीका च्वनापि नेवा:
जनताया प्रतिनिधित्व याना च्वनापि लेखक
खः, अथे हे उत्पीडित नेपाली जनताया हितया
निंति च्वइपि लेखक खः ।

३. लेखक यथार्थवादी नं जुल, मभिं
मनिया विरोध याइम्ह विद्रोही नं जुल, तर
उलि जुयां नं थव मभिं मनीयात क्वथलेफु,
भीगु भविष्य उज्ज्वल जू, जनतायाके थव
शक्ति दु ध्यागु विश्वास अर्थात् भविष्यय
आस्था तयेगु उज्ज्वल आशावाद व जनताया
शक्तिइ विश्वास यायेगु आशावाद काये मफुत
धायेव उद्देश्य पूवनी मखु । छगू उदाहरण
काये । सुं छम्ह लेखकं थौया स्थिति चित्रण
याना: देश्य व्याप्त अन्याय, अत्याचार,
विसंगति, भ्रष्टाचार फुक्क छर्लङ्ग चित्रण
यात धाये, उगु रचना यथार्थवादी ला जुल,
अले जुयाच्चंगु थव मभिं मनि अत्याचारया
विरोध रोष, विरोध, विद्रोह फुक्क नं क्यं,
तर उगु कृतिइ देश्य सकभनं अत्याचार दु

नेता ध्यापि नं फुक्कं स्वार्थी, जनताय् एकता
मदु, थन छुं हे जुइ मखु धकाः च्वया व्यूसा
उज्याःगु कृतिं जनताय् नैराश्य जक वयेकी,
जनताया थःगु न्ह्यज्यायेगु पलाखं विचलित
यायेत जक स्वइ, फलतः शत्रु पक्षयात जक
गुहालि जुइ ।

अथे जूगुलिं थौ न्ह्याक्व अन्याय,
अत्याचार मभिं मनि दुसां अर्थात् स्थितिइ
अन्धकार दुसां छन्हुं भीसं थुकियात चीकेफु
ध्यागु दृढ विश्वास (अर्थात् प्रतीक धायेगु
जूसा, थौ निस्पट्ट अन्धकारया मध्यरात्री जूसां
द्यः तुयुइगु संकेत दु धायेगु) उज्ज्वल
भविष्यप्रति क्वातुगु विश्वास, अले थथे ह्यूपाः
ह्येगु शक्ति जनतायाके दु ध्यागु जनताप्रति
आस्था क्यनातःगु साहित्यं जनतायात प्रोत्साहन
बी, जनता न्ह्यज्याइगु पलाख्य बल बी,
गुहालि बी ।

भी लेखकपिंसं थौ बिचाः यायेमा:गु
खं थथे । नत्र मार्क्सवादी दृष्टिकोण ध्या
मार्क्सया वाणी व मार्क्सवादी सूत्र जक
न्ह्यव्ययेगुया छुं प्रयोजन मदु ।

(नेपालभाषा जर्नल, पौ द५-द८)

सोच

मुनय्गु स्वयो धेबा मुनय्गु स्वै । थौ कन्हे धेबां
नाः यां गुलि न्याय् दः । उकिं छंगु नां स्वयो

धेबाया नां च्व जः ।

उगु इल्य् छम्हा मन् चान चुन

आशाकुमार विकंबञ्जार

धेबा ज्वः द्योयाता छाय्ता सिलः च्वखः
याय् माल दक वल । नाखं सिलः धेबा
द्योक्य् छाय् यंकल । व स्वयो नाः
त्वलह्य् जुल धेबा क्व छुत । अथेनं नोट
हनय वयो धाल - गनां नोट चोख याय्ता
सिला धाय्गु न्यनय् दः ला ? उब्ले नाः
मुसुहुं न्ह्यलः जक च्वना । मनूया
भोलाय् तयो तःगु नाः थालाया पुसा
हवालुयो धेबा (नोट) प्याडः च्वन ।
मन् नं कः कः धायो नोट प्यतय्
प्यतय् वांगु खाडः धेबा थःगु खः हे
पिब्वय मछाल ।

गनां पद व जनता थौ धेबा व नाः
जुलला ? तुगलय् वाय्के मालिला ?

... કિ આખિરય ભીગુ છ્યનય હુયા ઘોબજિ જયાચવંગુ લહા: સુ ?

પૂર્ણ વૈદ્ય

છગુ ગ્યાનાપુગુ અસત્યં
છગુ તઃધંગુ ભૂઠં
થ:ત સત્ય દાબી યાનાચ્વન - સ્વસ્વખંકં
છગુ દેશ મદુગુ દબુલી
છગુ મહુતુ મદુગુ દેશય
થ:ગુ લહા:તય દુગુ સંગીન બબસ્વાના
થ:ગુ હે મહિમાય ચિલ્લાય દનાચ્વન |
ચવય ચવના - થન સુનાં નવાનાચ્વન
થવ લા માઇક ખ: -
ગવ દેય નવાગુ ?
યકવ હે તસલં ચિલ્લાય થં
તર થવયા થ:ગુ હે સ: ગવ ?
થવયા થ:ગુ હે છ્યં ગવ ?
ખાલિ થવયા થ:ગુ હે સ: ગવ ?
થવયા થ:ગુ હે છ્યં ગવ ?
ખાલિ થવયાગુ તપ્વા:ગુ મહુતુ છ્યવા: મખાં ?
ધાત્યં -
દેશ લા માસ ખ: |
તર ખાલિ ધા:ધા:ગુ ન્યનાચ્વનેગુ તવ:તા
ભીત નવાયેગુ પા: હે ગવ થન ?
ભીત દનેગુ થાય હે ગવ થન ?
દેયા કકુ લદ્યાનાચ્વન -
ચવય ચવય જક થસ્વસ્વં ત્યાન્ન્યા
તર ચવ હે મિ વા ગાનાચ્વન થવ સર્ગતય
દેયા તુતિ પિડ્યાચ્વન કાચાક દને મજીક,
- ખું જક ન્યંકુ ન્યંકુ ઈ બિઙુ હે મચાયેક
દેયા છ્યનય ચાકુગુ ભૂઠ પ્વાચ્વન દિપા: મદયેક
નાયેકા તઃગુ મ્હો થેં
શાયદ મહુતુ જક મલ્લખુ છ્યં હે ન તવ: ફિડ્યકેત

તર માસ લા છગુ હૂલ ખ: આખિરય
હૂલ સની, હૂલ દની - છગુ ભવખાય થેં
ઉકુસ મુકુસતાયા કું ભાલય સુમ્ક સુ દ્યની ?
ભી ભીષ્મ પિતામહ મખુ - મલ્વાસે પરાજય સ્વીકાર યાયેત |
ભવખાયાત નં છુ તુપયા વાલાં કુના તયેફિડ ?
જબ છગુ ભયંકર કુરૂપતાયા ભૂઠયા
અસંખ્ય અસત્યત, અસંખ્ય કુરૂપત
જિગુ ઈ - આકાસ
જિગુ સ્થિતિ - પરિધિ
દકવં ત્વપુયા છું લાછિઝ દુસ્વ: વયાચ્વન - દુકાઇપિં
ગવા:ગવા: અન્ધકારત ત્યૂલ્યુ વયા વંવથાય
યાક:બાક: લાકા જ: જવના યંકાચ્વન
ભૂઠયાત હે ભૂઠ ધાઇપિં સું મલ્યંકેત
સત્યયા પુસા હે લેહેં થનેત વ થાસં
છાયકિ સત્યયા અસ્તિત્વથે મેગુ છુ હે દિડ ?
ભૂઠયા દસુ ?
તર ગન ગન સત્યયા હિ કિડ -
અન અન હે અસત્યયા જાત: પ્વલી
થન પ્વા: જક મખુ -
મિખાનં વિડ, મહુતુ ન વિડ
વિડ વનીપિં સુનાનં ન્યનેફ
થન છુ જુલ ધકા: ?
થવ હિ સુયાગુ ધકા: ?
રંગ યકવ હે થણા છવાતુક -
આખિરય તઃગુ રંગ લા વની છન્હ
ગુકિં વસ્તુયા કુરૂપતાય ભં કુરૂપ દુર્ગંધ નવિડ
દ્વસ્પાતયા ધુરિં થેં જવ:ગુ સત્ય જ: ન્હયિડગુ
અન્ધકાર દુને દુનેં ત્યાત્યા યાનાવનેગુ ખ:
થ:ગુ છ્યનય ધૌબજિ ભ્યા: હુઇકા ચ્વનેમા:ગુ

म्हुत मदुपि खापा, तुफि जि थव स्थिति जिगु थव मास
अघोषित महान अपराधीं शासन यानाहःगु अपराधया कोर्दा
छाय् नया च्वनेगु आः नं भीसँ ?

भूठया थव हि भ्याःगु ल्हाःत्य् -

छाय् आः नं भीसँ थःगु कन्हय् लःल्हाये ?

थव चित्रगुप्त सु ? भीगु भाग्य थःत यःयःथैं किइम्ह ?

मनू सिंगं भखु -

थःगु छ्यनय् इवाइवा त्याके बिया नौ जुइगु

सुयागुं भुतूया कवाफ जक बुकेत

थव गार्मीया देय् खः

थव गंगालालया देय् खः

का वा जिं थःगु म्हुतु इनाबिइ थन

सः इनाबिइ जिं मौन सत्ययात

थव ख्वाउँगु च्वापुँ हे थाहाथाहा न्हुइक

कवलाय् कवलाय् जुइका थव सिमेण्टं धालय् याना ह्याच्वंगु

स्थिती

थव भूठ इलातःगु सर्गः हे चिरिचिरि बायेक

नैन्याये - गुकिं सःया मिमलः जुइ थन

थव छगू जबरजस्त असत्य, भूठया ततःगवःगु छ्यनय्

थव निषेध अंगः पःखः दक्वं तछ्याना, चुं थना

थःहे पम्हुया नं नवाये आः जिं थव जिगु पाः खः नवायेगु

कि आखिरय् भीगु छ्यनय् हुयाः पुस्तां पुस्ता

धौबजि नयाच्वंगु थव ल्हाः सुयागु ?

(कुलां १:१:१०९४:२०३०)

**नगरपालिका
भीगु हे संस्था
खःइलयहे
करपुल ग्वाहाली
यायनु**

शहीद

सकृन्तला महर्जन, यैं

मनुतय्गु छगू पुचः हालाजुयाच्वन

छुं छुं नं तंगु थैं मालाजुयाच्वन

शहिदयात लुमंकेगु सहिद दिवश हं

तर हाय् शहिदया इवाताः तनाच्वन हं

हिमगः म्हिंगं तक थन सुयां च्युताः मदू

तर थौं स्वः ले इपि वाथा वाथा कंगु

सुचं बियाः जि ला थाना वना जिला

गुलिफु उलि याकन हे माले माल धाल

म्हगस व शहिदया त्वाथ दय्का जुल

सत्ताया लोभं शहिदया खँ ल्वमकां छ्वल

शहिद दिवश धकाः न्हि फ्यना तल

ज्या क्यने थैं वहे छन्हु जक लुमंकेगु यात

शासकया नीति मिखाया धू जुपि

देशय् ह्युपा ह्यत प्राण त्याग यापिं

म् मदू छुं न उमिगु बलिदानया

ज्व मदू थन उमिगु योगदानया

लंपुइ दथुइ शहिदया इवातां दयेका थन

सः स्यूपिन्स हे स्वले भगं ल्हानाच्वन

वहे खँया बिरोध याय्त खः जि

शहिदया इवातां तनाच्वन खः जि

देय्या हालः खनाः

खःगु नुगः ज्वना:

सहिद ला वन

थगु लंपु लिना:

म्वालिमा: सुनं थन सहिद जुय्त

थुइकि आः ला सकसिन

देशय् छु मागु खः

કોયા સ્વયે રહેયે રહુઈ સયકેત્તો

નેપાયાજુ પુલાંબાર્ખં

છગુ દેશે છમ્હ સાપહે જામ્હ
કુખ્યાતમહ ખું છમ્હ દુ। વયા કાય્ છમ્હ
દુમ્હ નં ઉલિ હે બૌયા લ્યુ બૌનં ધાયે ખુર્દુંગુ વ
છલે યાગુલી કમ મજૂં।

છન્હ બૌમ્હં કાય્યાત ધાલ,
“સ્વ ? બાબુ ! કો યા સ્વયે ચ્વંગુ ખેંય ખુર્ડ
સયકેમા, અલે તિનિ ખુર્દુંગુલી
પાસ જુલ ધાઈ ! “ગથે કોયા
સ્વયે ચ્વંગુ ખેંય ખુર્દુંગુ લે ?”
કાય્મહં ડુયન !

“કો ઉખે થુખે બોયા
વનાચ્વનીવલે ખુયા હયાગુ ઉલિ
નં મસ્યૂલા બૌમ્હં ધાલ ।

છન્હ કો ઉખે થુખે
ભવ્યા વના ચ્વંબલે કાય્ વ
બૌમ્હા ડિમ્હં સિમાગયા કોયા
સ્વયે દયકા તઃયાય થયંકલ ।
બૌમ્હં છગા: છગા: ખેંય કયા
થગુ હિન્ચાય તયા ચ્વંગુ વિચં
લિઉને કાય્મહા ખેંય થગુ
બૌમ્હં મચાયક થમં લહતી ફયા
થમં સ્વથના ચ્વન ।

લિપા ખેંય કાય સિધ્યેકા ડિમ્હં
કવાહોં વયા ખેંય ગોગા: દુ ધકા બૌમ્હાસિયા
મિહચાય સ્વ:વલે ખેંય છગોનું મદુ । બૌમ્હા
ત્વલહે જુયા ચ્વન ।

ઉખે કાય્મહં “કા, બા, ખેં થવ
મખુલા ?” ધકા ક્યંવલે બૌમ્હા ગજબ તાયા”
અહો, છલા નિ સ્વયા નં ચલાક જુલ” ધકા
સ્યાવાસ બિલ ।

છન્હયા દિને કાય વ બૌ ડિમ્હં
મિલે જુયા ગથે ગથે યાના છલે યાના જુયા
દુકુતી હે ખૂવન । કાય્મહા કુને ચ્વના ફયા
કયા ચ્વન બૌમ્હ તલં હેતં બહુમુલ્ય જવાહારાત
ધમાધમ બિયા ચ્વન । સંયોગવસ ઉથાયલાકક

હે રાજાયા ન્હયલં ચાયા બૌમ્હાસિત લિઉને
પાખેં તપ્પ હે તુતી જવના તલ । કા, મંજિલ
ધકા કાયમ્હં બૌમ્હાસિગુ છ્યં હે ત્વાહા લાના
છ્યં છગો જવના ભાગાભાગ જુયા વન ।

“કા, મ્વાલ, છ્યં હે ધ્યના યંકલ ।
આ, સિથં યંકીવલે અવશ્ય ખોયાવઃપિ દિઈ

સંકા યાય મફુત ।

થવ ખું નં રાજાયાથાય થયંવલે
“કા, ખ્વયા વઃમ્હય વહે જ્વી, ધત્ છિપીં
મૂર્ખ । ધકા જુજું નવાત । “આ છ્યં
બાકી દિનિગુ ઉર્ડ હે તિની, આખુન્હ હોસ
યા ।”

દિપે સીમ્હ ઉના વં
ચ્વન । ચાનહેતી જ્વલે જોગી
બાબા છમ્હા તઃરવારાગુ છુંચું
છરવારા મન્હી થેં જ્યાના તઃગુ
લહતી જવના ચિન્તા ડાયકા
અલક જગે યાના વલ ।

“અઁ બાબા, આમ છુ છુ
ફોના હયાગુ ?” દીપે ચ્વંપિસં
ડયન । “છુયાય ? જોગી
બાબાયાત દુગુ દાન બિલ સકતાં
જ્યુ । છુંચુમન્હી છકો બુકે ધકા
હયાગુ” જોગીં ધાલ ।

“થુજોગ સી ઉના
ચ્વંગુલિ છુયા નયે જ્યૂલા ?”

“જોગી બાબાયાત જ્યુ
જિપીં ચ્વતેગુ મસાને” જોગીં ધાલ । “કા,
છુયા યંકી ધકા અન ચ્વંપિસં ધાલ ।

વ જોગીં છુંચું રવારા મી દથ્વી
લાક તયા પલખ અન ચ્વના ચવ ફાવનેગુ થેં
યાના અનં તપ્પંક ન્વાત । મિયાગુ દન દનં
જવાલા છુંચુંરવારા લા છકોલં હે ચ્યાના
ખરાની જુયા વન (વાસ્તવેલા વલા બૌમ્હાસિગુ
છ્યને છુંચું ન્હાયા ભુના જક હાગુ) ।

થવ જૂગુ ઘટના લા તુરન્ત
જુજુયાથાય જાહેર યાત ।
“ધત્ છિપીં મૂર્ખ । વં છ્યંનં ઉના વને
ધુંકલ । મ્વાલ । વં ખુયા યંકુગુ ધન
પાકો યાત,” રાજાં ધાલ ।

ઉલિચિયા બાખું થુલિ ધ્ય: તય્ગ કુલિ ।

સ્વયા વૈપિં બાંલાક સ્વ ખું અનહે લાય ફર્ડી”
જુજું હુકુમ જુલ ।

સિથં યંકેગુ જ્યા જુજુયા પાખેં હે
યાકે વિલ । ફુક સામાન ઠીક યાના બૌમ્હા
સિથં યંકલ ।

થુખે બૌમ્હા સિથં યંકુસેલિ કાય્મહા
લા ખોયા વને હે માલ । કાય્મહં (પુલાં
છાંટગુ) ફાતા લં ફિના મિસામચાયાગુ ભેષ
(જ્યાપુની થેં) કયા લ: કાવન । લ: કા
વંથાય ચા ગોંપ તજયાગુ થેં યાના “ય:વા !
ગોપચા ત:જ્યાત” ધકા ખોયા સિથ યંગુ થાસે
ભતિ લ્યુ લ્યુ વન ।

“છાય ખોયા છાય ખોયા ?” ધકા
ડયંબલે ગોંપચા તજયાગુ ખું કન । સુનાં

थः मांयाता हे मिलय याडःतय मफूत

कुशल

छम्हा चयदाति फूम्हा बुहीमा अजि छम्हा न्हयाब्लेव वडा कार्यालय वयो च्वनिगु। सुथायजुयमः या बःन्हि बैठक च्वनयगु इलय नं, गुब्ले गुब्लेन्हिँच्या स्वहु प्यहु नं वडाध्यक्षता नपा लाय माला दक वयो च्वनिगु। बांलाक खाँ नं ध्वाथुइके थाकुम्हा, न्हयपतनं उली मतःम्हा, मिखानं उलि मछुम्हा अजि तःक हे वल अयनं न वयकं जिता थुइक खाँ कानय् फः नजिंवयकता खाँ ध्वाथुइके फया? न्हयाब्लेव वयो च्वनिगुलिं वयकया पक्का नं छगू समस्या दै धायगु मतिं कार्यालय सहयोगिता नपां तयो बाघौति सुयातां दुकायमते धायो सोफाय् फेतुकः, चिया बिस्कुट नकः वयकया नां न्यडा बलय वयकं खाँ मथुयो लिसः मबिल। ता ई तक वडाय च्वडःज्या सानय् धुंकम्हा कार्यालय सहयोगिं वयकया फुक्क खाँ स्यूगु जुयो च्वना। वयक अजिया नां गंगा सिल्पकार (छुडागु नां), वयकया छैं थवहे त्वालय, वयकया नेम्हा कायपुं, नेखा छैं अलय भातिचा जग्गा नं दः। नेम्हा कायपुं छखा छैं कायो च्वडः च्वंगु जुयो च्वना। विचरा अजिया नय त्वनयता हे फःवडः नयमःगु अवस्था वयधुंकगु जुयो च्वना। नपां च्वंम्हा कान्छाम्हा कायनं नं बांलाक बिचः मयागु जुयो च्वना। बँु मेपिन्ता हे कायपिसं पजनी याडः तःगु बुहीम्हा अजि बाली कः वांसां नं मब्यूसें बँयाडः च्वंम्हासिं वडा कार्यालय बाली कः हुँ धायो हैगु थें। अलय इलय ब्यलय सामाजिक सुरक्षा भत्ता वडा कार्यालयं विझगुलिं नं खःज्वी धायो व अजि बरोबर वडा कार्यालय वैगु जुयो च्वना। अलय वडा हःन्यया सहकारी वयक अजिया नामय एक लाख तका दां दःगु जुयो च्वना। उकिया हक्कवाला नं नेम्हा कायपुं तयो तःगुलिं अमिगु ज्यू मधायकः साँवा व्याज तकनं लिकाय मदयक मुद्रित खाताय् तयो तगुलिं सहकारीं नं वडा कार्यालय तिडः हैगु जुयो च्वना।

खाँ न्यै न्यै जिता भनकक तंपिहाँ वल। जिं कायपुं नेम्हा सियां मोबाइल नं. काया अलय कार्यालय सहयोगिता खाँ खः ला, मखुला दक सिइकेता उम्हा अजिकय् सहकारीं ध्यबा दःला दक न्यडा बलय दः धाल, बँु नं दःधाल। अलय बँयाडः च्वंम्हासिं व सहकारीं वडा कार्यालय हुँ धःगु खःला धायाबलय् खः धाल। अलय सहकारी फोन याडः वयक अजिया नामय मुद्रती खाता दःला दक न्यडा बलय् खाता दः सां कायपुं नेम्हासियागु वा वडाया सिफारिस मदयकः साँवा व्याज बियमछिं। दःसा साँवा नं व्याज नं बिय धाल। हक्कनं त्वालय्या नेम्हा प्यम्हा मनू तय्के फोन वयक अजिया खाँ न्यडा। वयकपिसं नं कार्यालय सहयोगिं धःथें हे खाँ काडः दिल।

खाँ न्यनय् धुंक जिता गनां गनां मछिंगु थे मनय् वान। वयक अजिया खाँ इलय हे थुइकः न्यंकय् मफूसें दुःख बियो च्वडागु थें मनय वाडः मन हे फःयासुल। अपलं मनूत दैबलय् वैम्हा अलय मेबलय् वसां थःगु खाँ चतुवाक कानय मसःम्हा, न्हयप् ख्वातु, मिखा बुलुम्हा अजिता दुःख बियागु मखु न्हायं धायो माफी फःवडः वयकया हःनय हे वयकया नेम्हा कायपिन्ता फोन याडःवडाय् छक तुरुत्त भासं धायाबलय् कान्छाम्हा काय् तुरुत्त वडाय् थ्यंकः वल।

कान्छाम्हा काय् राम शिल्पकार (छुडागु नां), वयकता जिं बांलाक हे म्हासिया वयकः धायगु खाँ न्यनिम्हा भिंम्हा मन्, सिंकःमि ज्या सानिम्हा, वडाया अपलं ज्याखय वयकलं यक्व ग्वाहाली नं यागु दः। अलय सोफाय् दिसें धायो फेतुक वयककय् खाँ न्य न्यं जिं धाया- राम दाइ छिं बांलाम्हामनु, लाहातय् सिप दःम्हा, छि काय भौता नं जिं हे स्कूलय् छ्वयागु खः। अलय छिकाय भौ नं खाँ मथुपुं मखु। तःजु व छिनं उलिहे खाँ थू पुं। जिमिसं वडा, नगरपालिकां नं छिता उलिमछि ज्या बियधुन, छिगु कारखानानं बांलाक हे चलय जूगु। छिगु समाजय मानसम्मान दः। छिगु ज्यायाता जिमिसं नं सम्मान याडः च्वडा। छिं दय्कगु शिल्पकारी वस्तु नं गुलि लोकं ह्वा। अथेनं मां छि नपां च्वडः च्वंम्हा हैं। उलिमछि बांलागु परिवारय् मां छम्हासिता गथे मिलय याडः तय मफूता? न्हयपतनं उलिमतः, मिखानं बांलाक मछुत, खाँ नं बांलाक धाय मफू। वयक थाना वडाय् सचिछ्हु वल ज्वी। छु समस्या जुला धायो दिसें।

फुक्क खाँ जिं छकल धायागुलिं वयकया खः ह्याउँल। लज्यां कपःक्वचुकल। भत्ता चिच्या सलं वयकलं धायोदिल- छिं धायो द्यूगु फुक्क खाँ पायच्छि हे खः। त्वालय सुनं सुनं धाइगु थें अलय वडाय् वयो छिता दुःख विझगु जुयो च्वना। जिं गुलि वडाय् वानय् मते धायो सम्भेयाडा। दःगु नयो छैं सं सुकः च्वडः च्वं धःसां मानय् मजूसें थाना वयो च्वनिगु खाँ छिं धायो अखुनुं नं सम्भेयाडा जुल। मानय हे मजु। अः छु यायगु?

छैं सल्लाह जू काथं मांया नामय डागू लाख तका दां सहकारी तयो वियगु धायागु अथेनं दाइ नं सम्पत्ति फुक्क नामसारी याडः काय धुडानि तिनि मांया नामय धेबा तयो बियगु धाइगु। धेबा तय धुंकः मां नं सही याडःमब्यूसा छुयायगु धःगुलिं नं मांया मन भातिचाख्वंगु ला धायथें च्वं जिं दाइता छंगु धेबा नं म्वैं, मांयाता जिं हे लहिय धायागु हे खः। छिगु हनय नं थव हे धाय कि दाइ नं धेबा तय मफूया धःसा जिं हे मांयाता लहिय। अः नं लहिडः

चवडागु हे खः । जिपु नेम्हाफुकी मिलय मज्गुलिं मांयामनय् पीर जुला थें चवं । सहकारी नं इलय-ब्यलय धेबा लिकः वानिगु हूँ । त्वालय् जलाखालापिनि हनयैं साही हे मछाला पुसे च्वन । छिं गथे धायो दिला जिं अथेहे मानय जुय सर । वयकया खाँ न्यनय धुंक जिंवयकया दाजुता फोन याडा । बल्ल फोन ल्हासेलिं जिं कन्हे अफिस चाय्बं न्हपां हे वडा कार्यालय भासँ दक इनाप याडा ।

कन्हे खुनुं सुथाय् न्हःपां हे थाकालिम्हा अजि गंगा शिल्पकारया विषय खाँ न्हि थाडा । जिं सकले जनप्रतिनिधिपुं व स्थानीय भद्र भलादमीपुं नं सःत तयागु जुल । तः हिम्हा काय्ता दकलय न्हःपां खाँ तय्ता इनाप याडानि वयकलं जिपु नेम्हाफुकी सिनं अमायाय्गु सम्पति फुक इडः काय् धुन । छूँ छखा नं काय् धुन । अः जगगा भातिचा दः नि । अमा किजानपां च्वनय्गु धाइगु । अमाया उमेर नं यक्वः दत । खाँ ल्हाइगु लगदिग मरु । न्हयपतं मतः । जिपु नेम्हा फुकी सिनं अमाता डागुलाख तका दां सहकारी तयो बिय दक सल्लाह नं जूगु खः । अथेन अः जिक्य् अमाता तयो बियता धेबा नं मरु । जि कायपिसं जिता धेबा नं मध्यु । उकीं अमाया नामयया छूँ बुँ नामसारी याड ब्यूसा वहे छूँ बुँ धितो तयो धेबा लिकाय मनि । अलय् अमाता सहकारी धेबा तयो बिय धुंकः सही याय मखु धःसा सुनं जिम्मा काइगु ? उकीं हे नामसारी याय्ता दकलय न्हःपां सिफारिस बिय माला अलय् नामसारी याय्ता अमां नं सही याडः बिय माला । अलय् जक जिं धेबा तयफै मखुसा धेबा तय् फै मखु ।

अलय् किजाम्हासिता थःगु खाँ धः धाया- वयकलं थाना प्यम्हा दाजुकिजां छु धाला जिं वहे काथं याय् । जिं स्वय न्हपालक धेबा तःसा जक नामसारी याय् जीला । अथेन वडां छु धाला जिं अथेहे याय् । वनलि जनप्रतिनिधिपिन्ता थःगु बिचः प्वंकी धाया । थाकालीम्हा जनप्रतिनिधि जुं द५ दा दःम्हा मांयाता धेबा मतय्क नामसारी याक्यगु मिलय् मजु । अलय् बुहीम्हा अजि न्ह्याब्लें वडाय् ख्वः वयकः तय्गु ज्या नं मिलय् मजु । कायपिसं बांलाक स्वयमाल । छूँ खाँ मिलय् मज्गुलिं हे बुहीमा थाना झःगु खः ।

सचिंश्व नीन्हय्गूगु ख्वप पौ बःष्टि पौ(पाक्षिक)

कायपिसं थः मांता विश्वास मरु धायां जिला ? महिला जनप्रतिनिधि व मेपु जनप्रतिनिधिपिसं नं थथे हे बिचः बियो दिल । वनलीं त्वालयया हानय्मपु भलादमीपिन्ता थःगु खाँ तय्का । वयकपिसं नं मांयाता दकलय न्हःपां धेबा तयो बियमः धायो दिल । तः हिम्हा कायं छुं हालतय धेबा तय मफया धाल । जिं नं धेबा न्हपालाकः ति मखुसा वडां छुं हे सिफारिस विय फै मखु दक ख्वः छिडागु खाँ काडा नं तहीम्हा दाजु मानय् हे मजु ।

वनलिपा तः हिम्हा काय पटक - पटक वडाय् सिफारिस कः वला । कान्धाम्हा काय् नं कः वल अथेन जिम्मिसं सिफारिस मबिया । गुब्ले मांम्हा, गुब्ले नेम्हा काय् ज्वड वडाय् वसां जिम्मिसं मांयाता धेबा मतय्कः सिफारिस बिय हे मखु धाया निं परिवारया मेमेपु जःपुं पटक-पटक वयो दबाब ब्यूवल । गुब्ले काय्पुं, गुब्ले भौपुं गुब्ले बुहीम्हा हे नं वयो हः वल । थ्यं मथ्यं दाच्छिलिपा मांयाता डागु लाख तका दां तयो ब्यूगु सहकारीया रसिद ज्वडः नेम्हा फुकी व मांम्हा नपां वला । अलयतिनि जिम्मिसं सिफारिस बिया ।

सिफारिस बिय धुंक जि छक अजुचायो बिचः वायका । अमाया प्वाथं जन्म जुयो मां नं दुःख कष्ट नयो ब्वलांकपुं मचातय्सं मां मफइ बलय् स्वय मःगु मखुला ? भी नं छन्ह अथेहे बुहाबुही जुइ मखुतला ? भी सन्तानतय्सं नं छु संस्कार सय्किगु ? समाजय् भीता अलय् मांपिन्ता दुर्ब्यवहार याइगु थासं भी सन्तान पिसं बांलागु संस्कार गथे सय्की ? ई हिलः हिलः वाडः च्वंगु दः । ई नपां भीतीनं छन्ह बुहाबुही जुइतिनी । अजगु अवस्थाय् थ्यंपु बुढाबुढीपिन्ता भीसं मस्वसें मगा । मांयाय्गु सम्पति जूसा काय्गु हूँ नेगू प्यंगु लाख धेबा मांयाता सहकारीसं तयो बियता दां दां हालः च्वनय् मः । भीगु नैतिकता गुलि क्वह्यडः वाना । जनप्रतिनिधिपिसं उलिमण्ठि इनाप याडा नं बल्लं कलं अमाता धेबा तयो बियमः दक धाय्के मःगु मानसिकता दयकगु धात्थे नं बांलागु मखु । थ्व समाज व देशय् नैतिकता, इमानदारिता, जिम्मेवारी व ब्यवहारिकता विस्तारं म्हँ जु जुं वाडः च्वंगु दः । कन्हेयाय्गु समाज गथे जुइगु जुई ? बिचः याय् मः ।

इनाप

ख्वप नगरपालिका पाखं पिथाडः च्वंगु ख्वप पौ बःष्टि पौ ख्य बांलागु च्वसु त बियो र्वाहाली याड दिसँ । उगु रचनाया ल्य ज्या याड पारिथ्रामिक बियगु खाँ ख्वप नगरपालिकाया २०७७ श्रावण २६ गते च्वंगु बैठकं ख्वः छ्यूगु खाँ ब्याक च्वड़ा ।

सम्पादक
ख्वप पौ

खप नगरपालिकाया ज्या भवः त

ताप्लेजुड सिदिड्वा गा.पा. अध्यक्ष खप नगरपालिकाय्

माघ १४ गते

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जु नपां ताप्लेजुड, सिदिड्वा गाउँपालिकाया अध्यक्ष मान बहादुर राई जु खप नगरपालिकाया सभाकक्षसं नपालाडः दिसे नेगु नगरपालिकाया शैक्षिक, सामाजिक, पर्यटन, आर्थिक लागा थजगु विषय साभेदारी व प्राविधिक रवहालीयायगु खाय॑ खँल्हाबलहा याडः दिल ।

प्रमुख प्रजापति जु वयक्ता लसकुस याडः दिसे थानाया विशेषता नपां खप नगरपालिकां समाजता बुद्धिजीवीकरण यायगु

नीति ज्वडः ज्यासाड च्वंगु नपां चिच्याक्वगु नगर जूसां खप राष्ट्रिय स्तरय् च्वः जः गु ज्या याडः च्वंगु खाँ ब्याकः दिल ।

खप नगरपालिका व सिदिड्वा गा.पा.या दथ्वी थीथी लागाय् प्राविधिक रवहालीयायगु फैगु खाँ ब्याकसे प्रमुख प्रजापति जु स्थानीय सरकारत थःगु तुतिखप दानय् फय्कः हज्याय् मः धायो दिल ।

उगुइवलय् गा.पा अध्यक्ष राई जु ताप्लेजुड जिल्लाया पूर्वीय भूभागय् च्वंगु सिदिड्वा गा.पा. या आम्दानीया मूलुखा कृषि, पशुपालन व जडिवुटी खः धायोदिसे भौगोलिक विकटतां याड थुगु थासय् विकास हज्याकय् थाकुयो च्वंगु खाँ ब्याक दिल ।

खपया शिक्षा मोडलं थः पिन्ता बाँलागु लिच्चवःलागु खाँ कुल दिसे अध्यक्ष राई जु सिदिड्वा गा.पां न शैक्षिक सुधारय् विशेष ध्यान तयो च्वडागु खाँ काडः दिल । सिदिड्वा गा.पा.या छु छु बडाय् अजनं मोटरया लाँ यंकय् मफनिगु खाँ काडः दिसे थुगु थाय्या तिम्बुडः पुखु पर्यटकीय दृष्टिकोणं तस्कं बाँलागु थाय् दक वयकनं धायो दिल ।

प्रमुख प्रजापति जु गा.पा. अध्यक्ष राई जु याता खप नगरपालिकाया पिथनात उपहार काथं लः ल्हाडः दिल ।

समाज सभ्य व सुसंस्कृत काथं हछ्याय् मः

माघ १६ गते

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जु शिक्षा खय बल्लाक जग तयफःसा समाजय् ह्यूपा ह्यता रवहाली जुइगु खाँ पारागन एकेडेमीया २१ गु वार्षिक सिरपा लःल्हायगु ज्या इवः, अभिभावक दिवस व सांस्कृतिक ब्वज्यासं व्याकसे थजगु ज्याखय् संस्थात हज्याय् मः धायो दिल ।

खप नगरपालिकां शिक्षाता हछ्याडः ब्वनयकुथि ब्यागु कासाया धिंधिंबल्ला रवसः रवयो वगु खाँ ब्याकसे खपय् शिक्षा हछ्याय् ता सामुदायिक व निजी ब्वनयकुथितयगु तःहाङु लाहा दः धायो दिल ।

खप दे ज्ञान विज्ञानया मूथाय् व शैक्षिक गन्तव्य काथं या थाय् जुजु वयो च्वंगु खाँ ब्याकसे वयकलं ब्वनामिपिन्ता सैद्धान्तिक व व्यवहारिक तेतां स्यनय् मः धायो दिल ।

खप नगरपालिका बडा नं ५ या अध्यक्ष योगेन्द्रमान बिजुक्छँ जु खप नगरपालिकाया शैक्षिक ज्या इवःत कुल दिसे ब्वनामिपिन्ता लाँपु क्यनयगु ज्याखय् शिक्षक व अभिभावकपुं संवेदनशील जुयो हज्याय् मः धायो दिल ।

ब्वनयकुथिया प्र.अ. पूण्यराम कवां जुं ब्वनयकुथिया वार्षिक प्रतिवेदन पिभवयो पारागन स्कूल समाजसेवी पुचल चायकः तःगुलिं लबः स्वयो सेवाता हदाय तयो ज्या साडः च्वंगु खाँ काडः दिल ।

उगु ज्या इवःसं इसान भत्तपुरया नायो कृष्ण राम त्वानाबसु आदर्श आजाद मा.वि.या प्र.अ. श्रीकृष्ण किसी, सानु अमात्य, अभिभावक प्रतिनिधि सुरेश नकःमि, पूर्वब्वनामि जस्मिन गोरा,

सचिवत नीन्हयगूरु ख्वप पौ, बःछि पौ(पाद्धिक)

शिक्षक राजेन्द्र फॉजु व ब्वनामि एन्जेल खड्कां नं न्वचू तयो द्यूरु खः ।

विद्यालय व्यवस्थापन समितिया नायो लक्ष्मी प्रसाद कुसीया नायो सुई च्वंगु उगु ज्या इवः लिपा सांस्कृतिक ब्वज्या नं यागु जुल ।

उगु ज्या इवःसं च्वजःपु शिक्षक, कर्मचारी व ब्वनामिपित्ता हानय् ज्या व सिरपा लः ल्हाय्गु ज्या यागु खः ।

भान्साघर औषधालय ज्याइवः

माघ १० ज्ञते

ख्वप नगरपालिकाया उपप्रमुख रजनी जोशीया मूपाहाँलय ख्वप नगरपालिका व जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र भत्तपुरया मंकः ग्रसालय ख्वप नगरपालिका दुनय्या १२० म्हा आमा समूहया मिसातय्ता ‘भान्साघर औषधालय’ या विषयया अभिमुखीकरण ज्याइवः नगरपालिकाया सभाकक्ष सं क्वचाल ।

याइगु खाँ व्याकसे ख्वप नगरपालिकां इलय-व्यलय सांस्कृतिक महोत्सवया ग्रवसः ग्रवयो सांस्कृति ल्यंकः म्वाकः तःगु खाँ व्याकसे जिवयता मनिनिगु नसा त्वेसा मपुनिगु ल्वय अप्वः खानय् दयो वगुलि चिन्ता प्वकः दिसे ख्वप नगरपालिकां मूरौला, नुगः, क्यान्सर (उखुम) थजगु कडा ल्वचं क्यकः च्वंपु ल्वगितय्ता वास खर्च याय्ता ग्राहाली काथं हिङ्गाटका दां ग्राहाली याडः वयो च्वंगु थाय् थासय् निःशुल्क व्यायमशाला तयो वयो च्वंगु ख्वप नगरपालिकां चायकः तःगु ख्वप अस्पतालया ग्रसालय् थाय् थासय् स्वास्थ्य शिविर तयो वगु खाँ कुलदिसे शिक्षा, स्वास्थ्य, सम्पदा ल्यकः म्वाकः तय्गुलिसुचुकुचुखय् हदाय तयो समाजवाद उन्मुख ज्या साडः च्वडागु खाँ व्याकः दिल ।

ज्या इवः सं ख्वप नगरपालिकाया

स्वास्थ्य कजि डा. रत्न सुन्दर लासिव जुं मात्राछि नःसा वास मखुसा विष जुइगु खाँ व्याकसे जाथुइगु बैगः भान्सा क्वथा हे वासया भण्डार जुइगुलिं थी थी नसा ज्वलंया ज्ञान द्यके मः धायो दिल ।

जिल्ला आयुर्वेद औषधालयया कार्यालय प्रमुख डा. नरेन्द्र गिरी जुं ज्या इवः कुलः दिसे आयुर्वेद वासया महत्व निह्या निहथ मदयकः मगागु खाँ काडः दिल ।

सहकारी अनुगमन

माघ १० ज्ञते

ख्वप नगरपालिका सहकारी अनुगमन समितिया ग्रसालय ख्वप नगरपालिका वडा नं ४ च्वंगु बचत व ऋण सहकारी संस्था अनुगमन यागु इवलय अनुगमन समितिया कजि हरिप्रसाद बासुकलां पुस महिनाय् दुनय्यं साधारण सभामयागु, दुजः पिन्ता बचत लिता बिय मफःगु, धितो मकसे ऋण व्युगु, व्यवस्थापकं थः यत्थे ऋण

ब्यूगु, मदिक्क सञ्चालक समितिया बैठक मच्वंगु, ज्याया लागां (कार्यक्षेत्र) प्याहाँ वाडः ज्या सांगु, दुजः पिन्ता सहकारीया खाँ व्याकग्यु काथं छुं नं ज्या मयागु, तेला प्यला हाँ निसें कार्यालय मचाय्कगु खायँ कुं खिडः दिल ।

अनुगमनसं सहकारी समितिया दुजःपु श्याम सुन्दर मातां, पुरुषोत्तम तमखु व नारायण प्रसाद त्वानाबासुपु नं भःगु खः ।

सचिव नीन्हयग्रु खप पौ. बःषि पौ(पाक्षिक)

शिक्षा बालासा समाज हज्याक्य अपूर्द

माघ १८ गते

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिया मू. पाहाँल्य् खप नगरपालिका वडा नं ९ या तचपालय च्वांगु दतात्रय आधारभूत ब्वनयकुथिया ५० दा क्यांगु बुँदि (लुँ दिं स्वर्ण वर्ष) या लसताय स्मारिका चिखी फ्यनय् ज्या, हानय् ज्या, सिरपा लःल्हयगु ज्या नपां सांस्कृतिक ब्वज्या नं जुल ।

ज्या इवः उलेज्या याडः दिसे मू. पाहाँ प्रजापति जुँ दे हछ्यायगु मू. लाँपुमध्ये शिक्षा नं जूगुलिं शिक्षाख्य् हज्यागु समाज सभ्य व सुसंस्कृतकाथां हज्याइगु खाँकाडः दिसे वयकलं शिक्षाया जग बलाक्यता खप नगरपालिकां शिक्षाता हदाय तयो वयागु खाँ नपां २१ गू. शदिलय योसयुं दक्ष जनशक्ति ब्वलांक्यता च्यागू. शैक्षिक संस्था त चाय्क वगु खाँ काडः दिल ।

भूगोल व इतिहास क्वयया तगिनिसें हे ब्वक्य मः

माघ २० गते

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुँ म्हवचा धेबां बालागु शिक्षा ब्यू ब्यू कन्हेया समाज सभ्य व सुसंस्कृत दय्केगु तातुडः खप नगरपालिकां ज्या यायां वयो च्वांगु खाँ मिनर्वा स्कूलया अभिभावक दिवसया लसताय काडः दिसे ब्वनय् कुथिसं भूगोल व इतिहास कला संस्कृतिया अध्ययन याक्य मःगु नपां छम्हा छम्हा ब्वनामिपिक्य छतां छता विशेषता दैगुलिं वहे काथंया वातावरणय् ब्वक्य मः धायो दिल ।

मू. पाहाँ प्रजापति जुँ उच्च शिक्षा ब्वनामिपुं व अभिभावकपुं लय्ताइगु खाँ काँ काँ भीसं गजगु जनशक्ति ब्वलांका अलय् भीगु शिक्षा प्रणाली गजगु धायो दिसे श्रमनपां स्वापु दःगु शिक्षा वियमःगु विश्व विद्यालयया दिसि पौ लिसें लाहातय् ज्या दैगु तालिम ब्यू ब्यू वयो च्वांगु खाँ काडः दिल ।

सरकारं शिक्षाया लागाय् लाय म्हवचा यायां यंकसेलिं सरकारी ब्वनय्कुथिया शैक्षिकस्तर क्वम्ह्यो वांगु खाँ ब्याकसे प्रमुख प्रजापति जु जलाखाला दे चीनय शिक्षा प्रणाली खं नेपालं सय्कः श्रमनपां स्वापु दःगु शिक्षा ब्वनामिपित्ता ब्यूब्यू यंक्य मःगू खाँ काडः दिसे खप नगरपालिका पाखं चाय्क तःगु कलेजं अन्तराष्ट्रिय क्षेत्र् धिंधिंबल्ला याय फःपुं प्राविधिकपुं ब्वलांक च्वांगु खाँ काडः दिल ।

उगु ज्या इवःसं वागीश्वरी कलेजया कजि ज्ञानसागर प्रजापति, वागीश्वरी मा.वि.या प्र.अ. कृष्ण प्रसाद धन्ठा, विद्यालय व्यवस्थापन समितिया दुजः छोरी मैयाँ सुजखु, आधारभूत विद्यालय व्यवस्थापन समितिया सूर्यबहादुर फाँजु, सरस्वती विद्यागृह्या प्र.अ. गुणराज राई व विद्यालय व्यवस्थापन समितिया नायो सञ्जय मानन्धरपिसं न्वचु तयो दयूगु खः ।

ब्वनय्कुथिया प्र.अ. सञ्जन प्रधान जुँ २०३० माघ १८ गते निःस्वांगु ब्वनय्कुथिता हज्याक्यता गवाहाली यापुं सकलसिता सुभाय देछासे वार्षिक प्रतिवेदन पिढ्वयो दिल ।

प्रमुख प्रजापति जुँ ब्वनय् कुथिता मदिक्क गवाहाली याड दयूपुं न्हपायायपुं प्र.अ.पुं लक्ष्मी भक्त बासुकला व सर्मिला श्रेष्ठ, समाजसेवी विष्णु बहादुर मानन्धर, पूर्व विद्याथी गौतम सुवालता दोसल्ला डय्कः हानय्ज्या याड दिल ।

ज्या इवःसं शिक्षिका सृष्टि शाक्यं लसकुस, पूर्व विद्यार्थी श्री राम धर्वां थः गु अनुभव काडः दिल ।

ब्वस्यलाम्हा जुयगु अःपुगु मखुअलय् अःपुगु ज्या साडः च्वय् थ्यंकः वानय् न फै मखु वयकलं धायो दिल ।

खप न.पा. वडा नं. ४ या वडाध्यक्ष उपेन्द्र सुवालं खप नगरपालिकां जनता स्वस्थ यायगु मति वडा वडाध्य व्यायामशाला

तयो व्यूगु, इलय् ब्यलय् कासाया धिं धिं बल्ला, ब्वनय्कुथि नर्स तयो व्यूगु छुँ छुँ नसिंड व ख्वप अस्पतालं जनतां अपुक सेवा कायो च्वंगु दः धायो दिल ।

डा. सत्यनारायण सुवालं हलिमय ७१ प्रतिशत मनूत मपुनिगु ल्वचं कयो सीडः च्वंगु खाँ पिब्वसे अस्वथ्य खाना, धुम्रपान व मद्यपानं थजगु ल्वय वगु खाँ काडः दिल ।

सचिष्ठ नीछयगूगु ख्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

विद्यालय ब्यवस्थापन समितिया नायो रमेश प्रजापतिया नायो सुई च्वंगु उगु ज्या इवः सं सांस्कृतिक गुरु कृष्ण सुन्दर प्रजापति, प्रिन्सिपल राजेन्द्र दुवालं न्वचु तयो प्रगति प्रतिवेदन पिब्वयो द्यूगु खः सा मू पाहाँ नं थी कासा व SEE उर्तीण जू पिन्ता सिरपा व दसिपौ लः ल्हाडः द्यूगु खः । उगु ज्या इवः लिपा सांस्कृतिक ज्या इवः नं क्यंगु खः ।

ख्वपय कासा महोत्सव

नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नायो भाजु, वरिष्ठ राजनीतिज्ञ नारायणमान बिजुक्छु (रोहित) जूया मू पाहाँलय ख्वप नगरपालिकाया ग्वसालय माघ २१ गते निसें २७ गते तक जुइगु ख्वप नगर व्यागु ब्वनय्कुथिया ब्वनामि कासामि पिनिगु ख्यैं बल, भलिबल, भतिंगवारा, कवडी, खो खो, एथ्लेटिक्स, चेस, व्याडमिन्टन, करॉटे, उसु, तेक्वान्डो, पोर्टबल, जिम्नास्टिक, कसिमला पार्यं व प्यकु धुँ कासाया धिं धिंबल्ला आइतबार सहिद स्मृति कासा ख्यलय उलेज्या याडः दिल ।

ज्या इवः उलेज्या याडः दिसे नायो भाजु बिजुक्छु जुं 'कासा स्वास्थ्यया निंति खः' धायोदिसे कासां जीवनय् सकारात्मक उर्जा विइगु खाँ नं काडः दिल । कासां कासामिपन्ता अनुशासित याइगुलिं ख्वप नगरपालिकां दायैं दायैं पतिकं मदिक्क क्वसः ग्वयो च्वंगु नगर व्यागु ब्वनय्कुथितय्गु कासाया धिं धिं बल्ला ब्वनामिपिनिगु व्यक्तित्व विकास, अनुशासन व मित्रतायाय्ता घ्वासा विइगु खाँ व्याकसे वयकलं कासामिपु देश व जनताप्रति समर्पित जुयमः धायो दिल ।

कासा ख्यलय छ्यःगु लाय गुब्ले सितिं मवानिगु खाँ व्याकसे वयकलं निजी दर्ता मज्गु जग्गा सरकारयाय्ता जुइगु, सहिद स्मृति कासा ख्यलय कभर्डहल दय्केता पंगः थांपुं प्रतिगामीतय्गु पलाता जनस्तरं विरोध याय मः धायोदिल ।

ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं ख्वप नगरब्यागु कासाया व्वनय्कुथिया ब्वनामिपिनिगु धिंधिंबल्ला (कासाया नखा) खेलकुद महोत्सवकाथं जुइगु खाँ व्याकसे ७५ गू ब्वनय् कुथिया २२०० म्हा स्वयो अपः कासामित दुतिंगु खाँ व्याकः दिल । वयकलं ख्वप नगरपालिकां शिक्षा, स्वास्थ्य तपां नपां कासाता नं हदाय तयो कासामिपन्ता मौका व्यू व्यू वयो च्वंगु खाँ थुइकः दायैं दायैं पतिकं ब्वनय्कुथि व्यागु धिंधिं बल्ला मदिक्क कासा स्यनय् ज्या व इलय-ब्यलय् कासाया सामग्रीत इड बियागु खाँ व्याकः दिल ।

वयकलं न्हयन्हत्क जुइगु ब्वनय्कुथि व्यागु कासाया धिंधिं बल्ला ग्वसः ग्वयो हिंगू वडां १५ ताजि कासा न्हयाकिगु नपां नगर दुनय् सकभनं कासाया नखाथें जुइगुलिं थुगु वः कासाया वः (हप्ता) काथं डाय्किगु खाँ व्याकः दिल ।

भत्तपुर जिल्लाया प्रमुख जिल्ला अधिकारी रोशनी कुमारी श्रेष्ठ ख्वप नगरपालिकां कासाता हदाय तयो नगर दुनयया ७५ गू ब्वनय्कुथिया कासामिपु दुतिंकय्ता तः लागुलिं लय्ता प्वंकसे वैगु दिनय् १० गूतं ब्वनय्कुथिता ब्वति काय्केगु कुतः याय्मः धायो दिल ।

वयकलं कासां जीवनता सक्रिय याडः शारीरिक व मानसिक स्पंबल्लाक विइगु नपां ब्वनामिपिनिगु जीवनय् चाकलिं हज्याकय्ता कासां बालाक घ्वासा विइगु खाँ काडः दिल ।

वयकलं साहसिक कासाया लिधंसाय् पर्यटन प्रवर्द्धनया ग्वाहाली जुइगु खाँ व्याकसे कासा न्हयाकय्ता पूर्वाधारत दयकं दय्कं यकय् मः धायोदिल ।

ख्वप नगरपालिकाया उप प्रमुख रजनी जोशी मित्रता, अनुशासन व आत्मरक्षा या लागिं कासा मदयकः मगा धायोदिसे ब्वनामिपिसं ब्वनय्गु नपां नपां कासानं नपां नपां यकय् मः धायो दिल । वयकलं ब्वनामिपु छ्गा नं छ्गा कासाय् दुतिनय् मः धायो दिसे ल्यासे ल्याम्होपिन्ता विदेशय् वानय् म्वालिगु काथं ब्यवस्था याडः थःगु देशय् हे थःगु म्हासिइका पिब्वय् फैपुं सक्षम नागारिक काथं ब्वलांकय्ता सरकारं बालागु पला छियमः धायोदिल ।

युवा व खेलकुद समितिया कजि श्याम कृष्ण खत्री जुं ख्वप

नगरपालिकाया ग्रसालय माघ २१ निसें २७ गते तक न्ह्याकिगु १५ ताजिया कासाया धिंधिं बल्लां ख्वप दे 'कासानखा' थें जुइगु खाँ ब्याकः दिल ।

ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराईजुं कासाया नामं नगरता म्हासिइके वियता कासाया धिं धिं बल्लां बालागु लिच्चवः बिइगुलि कासाया पूर्वाधारत हछ्याडः देया लागिं योग्य नागरिक ब्वलांक्यता ख्वप नगरपालिकां इलय् ब्यलय् कासाया धिं धिं बल्ला याडः च्वंगु खाँ काडः दिल ।

भक्तपुर जिल्ला भलिबल संघया नायो विनोद चरण राय जुं ख्वप नगरपालिकाय् जनप्रतिनिधिपिसं बहाल याय धुंक घोषणापत्र काथं कासाया लागाय् च्वालाय् बहगु ज्या साडः वयो च्वंगु खाँ

नेमकिपा कम्युनिस्ट सिद्धान्त काथं हज्याडः च्वंगु

नेपाल मजदुर किसान पार्टी बागु शताब्दीतक कम्युनिस्ट पार्टीया बिचः व सिद्धान्त काथं मदिक्क संघर्ष याडः च्वंगु पार्टी खः नपां पद व धेबाया लोभ मयासें समाजवादी विचलं विचलित मजुसें समाजय हयूपा हय्ता ल्वाडः च्वंगु नेपःया छगू हे जक पार्टी खः धायो दिसे नेमकिपाया केल्दीय दुजः नपां ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं वडा नं. ७ खेलकुद समितिया ग्रसालय ज्गू कासाया धिं धिं बल्लाय तः लापित्ता सिरपा वियु ज्या इवः सं न्वचु तयो दि से नेमकिपा देया सार्वभौमिकता, स्वतन्त्रता ल्यंकः म्वाकः तय्गु आन्दोलनय् न्ह्याड्लें हदाय च्वंडः ज्या साडः च्वंगु अलय् ख्वपय् शिक्षा, स्वास्थ्य, सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तय्गुलि थुलि बालाकः हज्याय फःगु नेमकिपाया देन खः धायो दिल ।

वयकलं कासामिपुं विकृति व विसंगति तापाक च्वडः कन्हेया समाज सभ्य व सुसंस्कृत द्यक्तेता हज्याय् मःगु नपां थजगु ज्या खं देशं दुनय् व देशं पिनय्या धिं धिं बल्लाय ब्वति काइपुं कासामिपुं ब्वलांक्यता ग्राहाली जुइगु खाँ काडः दिल ।

वडा नं. ७ या वडाध्यक्ष उकेश कवां जुं कासाया पूर्वाधार

सचिष्ठत नीन्हयगू ख्वप पौ. बःछि पौ(पाक्षिक)

ब्याकसे कासा स्यनामिया ब्यवस्था च्वःजपुं उत्कृष्ट कासामिपित्ता हानय् ज्या नपां ब्वनय्कुथि ब्यागु व नगर ब्यागु अन्तर नगर कासाया धिं धिं बल्लाता मदिक्क ग्रवसः ग्रवयो बगुलि लयता प्वक्से सहिदस्मृति कासाख्यः अजबालाकः कभर्डहल द्यकः यंकय् फःसा कासा च्वजाय्केता ग्राहाली जुइगु खाँ काडः दिल ।

ख्वप नगरपालिका वडा नं ४ या वडाध्यक्ष नपां युवा तथा खेलकुद समितिया दुजः उपेन्द्र सुवाल व वडा नं ८ या वडाध्यक्ष दुजः राम सुन्दर बासी नं न्वचु तयो द्यगू उगु ज्या इवः सं कासामिपिति पाखं ख्यें बलया कासामि लिब्सा सुवाल व रेफ्री पाखं श्री प्रसाद कोजुं कासाया धिं धिं बल्ला सभ्य व भब्य काथं ब्वचाय्केता सपथ कायो दिल । उलेज्यासं जिम्नास्टिकया कासामि थःगु कासा पिब्बयो द्यगू खः ।

थवनं हाँ ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिया न्ह्यलुवाय् ख्वप नगरपालिका वडा नं. ९ दतात्रयं न्ह्याकगु ज्याली गोमारीः, तःमारी, भावाचो, दुधपाती जुयो सहिदस्मृति कासा ख्यलय् थ्यंकः उलेज्या यागु खः ।

ज्याली न्ह्याय् हाँ द वडाया वडाध्यक्ष कृष्ण प्रसाद कोजुं वडा वडाय् जुइगु कासाया नां काडः दिसे सकल कासामिपुं अनुशासित जुयो म्हेतिगु आशा याडः दिल । ज्याली सं ख्वप नगरपालिकाया जनप्रतिनिधिपुं, ग्राहालिमि, ब्वनय्कुथिया कासामिपुं, न.पा. या कासा स्यनामिपुं, सहकारीया प्रतिनिधिपुं, ख्वप नगरपालिकाया कर्मचारी पिसं ब्वति कायो द्यगू खः ।

द्यक दयकं यंकय् मःगु अलय् छम्हा छम्हा ल्यासे ल्याम्होपित्ता अनिवार्य सैनिक तलिम वियमः धायो दिल । पूर्व कासामि विश्वराम कवां जुं त्या पुं कासामिपित्ता लसय् हांसे थःगु कासा जीवनया खाँ काडः दिल ।

खेलकुद समितिया कजि केशव त्वानावासुं या सभानायोलय् ज्गू उगु ज्या इवः सं त्यापुं कासामिपित्ता मू पाहाँ जुं मेडल व नगद सिरपा लः ल्हाडः दिल ।

सचिव नीन्हयगृह स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

ख्वप विश्व विद्यालय विधेयक

माघ २७ जाते

ख्वप नगरपालिकाया संरक्षकत्वख्य् सार्वजनिक विश्वविद्यालय काथं न्ह्याकिगु 'ख्वप विश्व विद्यालय विधेयक २०८०' संसदं पारित याकय्गु ज्या हज्याकय्ता शिक्षा, विज्ञान व प्रविधिमन्त्री अशोक कुमार राईजु याता ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापतिजु आइतबार इनाप पौ (अनुरोध पत्र) लःल्हाडः दिल । उगु पुचलय वडा नं ९ या वडाध्यक्ष रविन्द्र ज्याख्व, ख्वप नगरपालिका पाख्चाय्क तःगु ख्वप इन्जिनियरिङ कलेजया प्राचार्य पुं सुजन माक व सुनिल दुवाल नं नपां भःगु खः ।

उगु इवलय मन्त्री राई जुं ता ई निसें विचाराधीन्य लाडः च्वांगु ख्वप विश्वविद्यालय विधेयक २०८०' मथां हे संसदय पेश याय्गु कुतः जुयो च्वांगु खाँ ब्याकसे हिउँदै अधिवेशनया न्हपां हे हदायतयो

देको मिबा आवास योजना

माघ २३ जाते

ख्वप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं ख्वप नगरपालिकां न्ह्याकगु देको मिबा, इटापाके आवास योजनाय् लागू गुठी जगगाया खायঁ वगु समस्या ज्यंकय्ता मंगलवार गुठी संस्थान प्रधान कार्यालयया प्रमुख शिवराज पण्डितया ध्यानाकर्षण याडः दिल ।

नगर प्रमुख प्रजापति जुं ख्वप नगरपालिकां न्ह्याकगु जगगा एकीकरण आवास योजनाय् लागु ७० पी स्वयो अपः जगगात गुठीयाय्गु जगगा लागु व नगर विकास प्राधिकरणया नियम काथं योगदान प्रतिशत कट्ट्य याडः घडेरी लिता बियो च्वांगुलि गुठिजगगा कमेयाडः च्वांपु किसान तय्ता जगगा लिता वियता समस्या ज्योच्वांगुलि उगु समस्या ज्यंकय्ता गुठी संस्थानं मः काथं पला छियता इनाप याडः दिल ।

उगु इवलय् गुगी संस्थान प्रधान कार्यालयया प्रमुख शिवराज पण्डित जुं गुठी अधिनीथ (गुथियाय्गु) गुठियाय्गु छुं नं जगगा ख्य् नं संरचना दानिबलय् उकिया आकारप्रकार महिलिगु काथं संरचना द्यक्षेमःगु ब्यवस्था 'गुठी जगगाख्य् लाँपु कायम याय्गु सम्बन्धी कार्यविधि

ख्वप विश्व विद्यालयया विधेयक प्रस्तुतयाय्ता मन्त्रालय हदाय च्वडः च्वडगु दः धायोदिल ।

थी थी विज्ञपुनपां सल्लाहयाडः मन्त्रालयं ख्वप विश्वविद्यालयया विधेयक तयारी याडः च्वडागु खाँ ब्याकसे मन्त्री राई जुं देश्य भ्रष्टाचार पानय फःसा अलय् थःगु देश्य दःगु स्रोत साधनत छ्यलः इमानदार जुयो ज्या सांसा दे मथां हज्याइगु खाँ काडः दिल ।

वहे इवलय् ख्वप नगरपालिका प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं ख्वप नगरपालिकां वि.सं. २०५६ सालय ख्वप उच्च मा.वि., २०५८ सालय ख्वप इन्जिनियरिङ कलेज व ख्वप कलेज, २०६० सालय ख्वप कलेज अफ इन्जिनियरिङ व २०७९ सालय् ख्वप कलेज अफ ल' चाय्क उगु कलेजय् देशां देशिया न्हयद्व स्वयो अपःब्वनामिपुं ब्वडः च्वांगु खाँ ब्याकसे ख्वप विश्वविद्यालयया विधेयक पारित जूसा जनताया भिं जुइगु खाँ काडः दिल ।

प्रमुख प्रजापति जुं शिक्षा मन्त्रालयं ख्वप विश्वविद्यालयया खाँय समिति द्यक्के धुंकगुलि मःगु प्रक्रिया कायो ख्वप नगरपालिकाया संरक्षकत्वसं सार्वजनिक विश्वविद्यालय काथं चाय्केगु याडः ख्वप विश्वविद्यालय विधेयक २०८० संसदं पारित याकय्ता प्रक्रिया हज्याक बिया दक इनाप याडः दिल ।

प्रमुख प्रजापति जुं मन्त्री राईजु याता ख्वप नगरपालिका पाखं पिथांगु थी थी पिथनात लः ल्हाडः दिल ।

गुठी जगगाया खायँ छलफल

२०७३' य् च्वयो तःगु खाँ काडः दिसे देको मिबा आवास योजनाय् वगु गुठी जगगासम्बन्धी समस्या ज्यंकय्ता संस्थान पाखं मःकाथांपला छियता थः हच्चिलय् गु खाँ काडः दिल । वयकलं गुठी जगगाया खायँ कार्यविधिसं छुं भाति समस्या दःगु खाँ ब्याकसे मेमेमेगु लागाय् नं जेजगु समस्या ब्वनय् दःगुलि आवास योजनाय् हे वयो स्वयो छलफल याडः मथां समस्या ज्यंकय्ता मः काथं पलाछियता नं बचं बियो दिल ।

उगु बैठकसं ख्वप नगरपालिकाया उपप्रमुख रजनी जोशी, ख्वप नगरपालिका वडा नं. २ या वडाध्यक्ष हरिप्रसाद बासुकला, वडा नं. ५ या वडाध्यक्ष योगेन्द्रमान विजुक्छै, गुठी संस्थान कार्यालय भक्तपुरया प्रमुख खीमा ओली पुं नं भःगु खः ।

सचिव नीन्हयग्रु खप पौ. बःषि पौ(पाक्षिक)

थन्थुदरवार मौलिक पहलं दानिगु

माघ २३ जाते

खप नगरपालिकाया प्रमुख नपां थन्थु दरवार पुनःनिर्माण निर्देशक समितिया कजि सुनिल प्रजापतिया नायोसुई विहिवार समितिया बैठक च्वन ।

बैठकसं नगर प्रमुख प्रजापति जुं थन्थु दरबार ल्हवनय् कानयगु ज्या पुलांगु भीगु थःगु हे मौलिकपहलं चां काकः दानयगुलि स्वापु दःपुं सकलें सहमत जुय धुकंगु खाँ व्याकसे थन्थु दरबार पुनः निर्माण प्राविधिक समितिं पेस यागु हिलः वगु नक्सा काथं दरवार दानयगु ज्या न्ह्याकयगु खाँ काडः दिल ।

प्रमुख प्रजापति जुं २०८० मंसिर १२ गते पुरातत्व विभागया महानिर्देशक सौभाग्य प्रधानाद्ग, प्रमुख पुरातत्व अधिकृत रामबहादुर कुँवर, वरिष्ठ पुरातत्वविद कोष आचार्य, नपां दुर्हाम विश्व विद्यालयया प्रो. रोबिन कनिङ्डघम, स्मारक संरक्षण व दरबार हेरचाह अद्डा भक्तपुरया प्रमुख अरुणा नकःमिया पुचः थन्थुदरबार दानिथाय् भायो स्वयो दृयगु खः। वयकलं पुरातत्व विभाग नपां मिलय जुयो दरवार दानयगु ज्या हज्याकयगु खाँ काडः दिल ।

खप नगरपालिकाया उप प्रमुख रजनी जोशी जुं थन्थु दरवार दानयगु ज्या खप नगरपालिकाया तस्कं च्वः जःगु गैरवपूर्ण ज्या काथं हज्याडः च्वंगु खाँ व्याकसे पुखां त्वः त तकगु प्रविधि ल्यकः स्वाकः तयो न्हांगु पुस्ताता लः ल्हाडः वियगु तातुडः नगरपालिका हज्याडः च्वंगु खः धायो दिल ।

स्मारक संरक्षण व दरबार हेरचाह केन्द्र भक्तपुरया प्रमुख अरुणा नकःमि जुं पुरातत्विक ल्याखं थन्थु दरवारया हिलः वगु नक्सा बाला धायोदिसे दरबार दानयगु ज्या चां काकः दानिगु च्वछाय बहजू धायो दिल ।

इतिहासविद पुरुषोत्तम लोचन श्रेष्ठ जुं खप लाय्कुलि च्वंगु डग्डापा भ्यो थन्थुदरबारया भाग थे खानय् दःगु खाँ कुल दिसे दरवार चां काकः दानयगु लसकुस याय बहःगु खाँ धायो दिल ।

बैठक्य् प्रा.प्रेमनाथ मास्के जुं नेपःया इञ्जनियरतयसं नेपः

यायहे इञ्जनियरिड छ्यलः ल्हवनय् कानय् व दानयगु ज्या याय् मःगु खाँ व्याकसे चां दानयगु इलय् चायाय् लःस (गुणस्तर) नं बिचः याय् मः धायो दिल ।

खप कलेज अफ इञ्जनियरिडया प्राचार्य ई. सुनिल दुवालं दरवार दानयगु इवलय् चांकाकः दयकिबलय् चा या लःस नं स्वयो वयागु चाकायगु थाय, चाया गुण नं जाँचय् याडः वयागु अः न अथेह यायगु खाँ व्याकसे दरबार दानयगुया संरचनात्मक डिजाइन थ्यं मथ्यं व्यवाहारी च्वंगु खाँ नं काडः दिल ।

बैठक्य् खप नगरपालिका सम्पदा शाखाया प्रमुख आ. रामगोविन्द श्रेष्ठ जुं प्राविधिक समितिं याडः वयो च्वंगु ज्या गुलि हज्याता धायगु खाँ काडः दिलसा थन्थु दरबार पुनः निर्माणया आयोजना प्रमुख विजय राम कोजुं थन्थु दरवारया अः तकया हज्याडः च्वंगु ज्या काडः दिल । प्राविधिक समितिया ई.सरिता धुख्वां थन्थु दरबारया अवस्थाया प्रस्तुतीकरण पिब्ययो दिल । थन्थु दरबार पुनः निर्माण निर्देशक समितिसं खप नगरपालिकाया जनप्रतिनिधिपुं जिल्ला प्रशासन कार्यालय जिल्ला प्रहरी कार्यालय नेपाली सेना संस्कृतिविदिपुं नं प्रतिनिधित्व याकगु दः ।

थन्थु दरबार उत्खनन

जुयो च्वंगु दः

खपया लायकुया थन्थु दरबार दानयगु इवलय् पुरातत्व विभागपाखं पुरातत्वविद प्रकाश दर्नाल नपांया पुचःल चाया गुण (लःसः) स्वयगु नपां पुलांगु दयकतःगु काथेया अध्ययन व हिल मालः स्वयो च्वंगु दः । उगु इवलय् माग २४ गते नगर प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं नं उगु थासय भायो उत्खननया ज्या इवः स्वयो दिल ।

सचिव नीन्हयगूँख पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

कासाया ज्या इवः:

खप नगरपालिकाया रवसालय जुयो च्वंगु थी थी ब्वनयकुथि
ब्यागु कासाया धिंधि बल्लासं ख्यै बल कासा क्वचःसेलिं त्यापु
कासामिपिन्ता मेडल व दसिपौ लः ल्हाडः दिसे नगर प्रमुख सुनिल
प्रजापति ।

अथेहे कसिमला पायঁ, प्यकुं धुं व बुद्धि चालया धिं धिं
बल्लाया कासा क्वचःसेलिं उप प्रमुख रजनी जोशीं व अतिथिपिसं
मेडल व दसिपौ लः ल्हाडः दिल । उगु ज्या इवःसं ६ वडाया दुजः
गोविन्द दुवाल, वडाध्यक्षपुं श्याम कृष्ण खत्री (१) हरिराम सुवाल
(६) व कार्यपालिकाया दुजः रोशन मैयां सुवाल वडाया दुजः सिद्धिराम
अवाल ६ नं खेलकुद समितिया कजि राजुसिंह बजिक्वाँ पिसं न्वचु
तयो द्यूगु खः ।

ब्याडमिन्टन कासाया धिं धिं बल्ला क्वचाल

खप नगरपालिकाया रवसालय जूगु नगर ब्यागु ब्वनयकुथिया
ब्याडमिन्ट धिंधि बल्ला कासा लिबाली कर्भर्ड हलय् क्वचाय्क नगर
प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं मेडल व दसिपौ लः ल्हाडः दिल । उगु
ज्या इवःसं ख्यै बल कासाया तः ला पिन्ता नं मेडल व दसिपौ लः
ल्हाडः द्यूगु खः ।

खपया पसल्यात नपांया भेला

माघ २५ ज्ञते

खप नगरपालिका वडा नं ९ या च्याम्हासिंग धवाका
निसें दतात्रय तक्या पसल्यात मुङकः खप नगरपालिकाया प्रमुख
सुनिल प्रजापति जुं अमेरिकी साम्राज्यवादं ६५ दा हाँ निसें नाकावन्दी
याडः ब्यसां जनताया रवाहालीं च्वःजःगु पर्यटकीय गन्तव्य दयकगु
खाँ कुलदिसे खपया जीवनशैली कला, संस्कृति व सम्पदाता
हलिमयया च्वः जःगु पर्यटकपिनिगु मन क्वसाय्के फैगु खाँ काडः
दिल ।

शिक्षा, स्वास्थ्य उपचार, सम्पदा ल्यंक म्वाकः तयगु
ज्याख्य् खपया जनतात यक्व हःनय् लाय् धुंकगु खाँ कुल दिसे
प्रमुख प्रजापति जुं खप देता अझः बालाकः छाय्पियो सुथाय् बहनी

व चान्हय नपां म्वाडः च्वंगु सहरथे दय्कः सुरक्षाया मति वांकः पर्यटनमैत्री दयकेता जयो च्वडागु खाँ काडः दिल ।

वयकलं ख्वप नगरपालिकां आर्थिक अवस्था कमजोरपित्ता (श्रमजीवी) ज्या साडः नैपुं जनतातय्ता हदाय तयो च्वंगु खाँ नपां जनताया इच्छाकार्थं नगरपालिका ज्या साडः च्वंगु खाँ काडः दिल ।

वडा नं. ९ या वडाध्यक्ष रविन्द्र ज्याख्व जुं पसः तैपिसं नगरपालिकाय् दर्ता याडः दियता इनाप यासे लायঁ जुइपुं लाँजुव पित्ता कार्थं मछिनिगु याडः फलय् सामान तयो ममियता व छत

सचिक्षत नीन्हयगृगु ख्वप पौ. बःष्टि पौ(पाक्षिक)

मतय्ता अलय् यो यो थें सवारी साधन मदिक्यता अनुरोध याडः दिल ।

कार्यपालिकाया दुजः छोरीमैयाँ सुजखुं नगरपालिकाया छा॒ छा॒ ज्या इवः सं ग्वाहाली याडः द्यूपुं सकले वडाबासीपित्ता सुभाय् देष्यायो दिल ।

नगरपालिकाया स्यानिटेशन उप शाखा प्रमुख दिलिपकुमार सुवालं नगरता यचुपिचुक तय्ता पसः व्यवसायीपिसं फोहरत ध्वगिइगु व ध्वमगिइगु कार्थं मुडः सफाई गाडी व सफाई मजदुरपित्ता वियता इनाप याडः दिल ।

ख्वप नगरब्यागु कासाया धिंधिं बल्ला क्वचाल

माघ २७ ज्ञते

ख्वप नगरपालिकाया रवसालय् माघ २१ गते निसें माघ २७ गतेतक न्ह्याकगु ख्वप नगर ब्यागु ब्वनय्कुथितय्गु कासा (छ्यैं बल, भतिबल, भतिंगवारा, कबड्डी, खो खो, एथ्लेटिक्स चेस, व्याडमिन्टन, कराँते, उसु, तेक्वाण्डो, पोर्टबल, जिम्नास्टिक, कसिमला पायँ व प्यकुं धुँ) या धिं धिं बल्ला शनिबार क्वचाल ।

नेपाल मजदुर किसान पार्टीया छ्याङ्जे नपां सङ्घीय सांसद प्रेम सुवालया मू पाहाँलय् ज्गु सिरपा लःल्हायगु नपां क्वचाल्यको ज्या इवः सं हिंडागु बिधाया तः लापित्ता मेडल व ब्वति कःगु ब्वनय्कुथिता कासाया सामग्री लः ल्हाडः दिल ।

ज्या इवः सं सांसद सुवालं धायो दिल- ‘कासा स्वास्थ्य, अनुशासन व मित्राया लागिं खः उकि कासाता संविधानया मौलिक हक्य् मतसें मगा । कासा ख्यः, कासाया भवन व ब्यायामशाला अपलं दय्क फःसा सवास्थ्य केन्द्र म्हवचा दय्वं गाई । सरकारं ब्वनय् कुथि व कलेज्य् कासा ख्यः व कासाया सामग्रीया व्यवस्था याय्मः ।’

खेलकुद परिषदपा सदस्य सचिव, जिल्ला खेलकुद समितिया सचिव, खेलकुद मन्त्रीया थःपुं मनूत नियुक्ति जुइगु व्यवस्था खारेजयाडः कासामिपित्ता दथवी निर्वाचित याकः ल्ययो काय्मःगु खाँ बः बिसे वयकलं शासक दल तय्सं द० लाख ल्यासे ल्याम्होपित्ता विदेशय् दांपुं ज्यामिकार्थं छ्वयो मेपिनिगु देशय् हिः चःति हाय्के छ्वःगुलिं, कृषि प्रधान देशं नेपालं दाल, जाकी, तरकारी नपां भारतं न्याडः नयमःगु अवस्था हःगु नेपःया खुसी व बिजुली नेपःमि पिसं छ्यलय् मखानिगु याडः हिदा दुनय् १० हजार मेघावाट बिजुली भारतता वियगु खाँ पिज्वल अलय् अः नेपःमि पिसं जा थुय्ता भारतं थिक्याडः ग्यास न्याय माल च्वंगु खाँ काडः दिल । वयकलं नेपःया खुसी, बिजुली, नेपःमिपित्ता ज्वरय् यायता, कृषि उद्योग, यातायातया लागिं दांक बियमःगु खाँ सडक व संसदय् न्हिथाडागु खाँ कुलः दिसे सं.रा अमेरिकां याडः स्वंगू विश्वयुद्ध एशियाय् जुयफःगुलिं हलिमयया न्याय प्रेमि जनता शान्ति व युद्धया विरोधय् दाँ बयो च्वंगु युक्रेनय् रस विस्त्रय अमेरिकी छ्दमय्द्व व इजरायली फासीवादाता हःनय् तयो अमेरिकी सरकारं प्यालेस्टिनी भूमि लाकः कायो अलय् जातीय नरसंहार यागु थौया थुइके थाकुगु अन्तर्राष्ट्रिय परिस्थिति स्वंगू विश्वयुद्ध जुइगु संकेत क्यं ।’

सांसद सुवालं अमेरिकी साम्राज्यवादं नेसदा थुवय् हलिमयया डासगू थासय् सैन्य हस्तक्षेप यागु खाँ कुलदिसे भी फुकक्सिनं युद्धया विरोध याय्मःगु खाँ ब्याकसे अमेरिकाया ल्वाभः ज्वः इजरायली फासीवादं यागु आक्रमण १९ लाख प्यालेस्टिनीत विस्थापित जुल । ६५ हजार घःपः जुल अलय २६, ७५१ म्हा सीय धुंकल । सी पुं मध्ये बच्छी ख्वयो अपः प्यालिस्तानी मचात व मिसात व ५५ म्हा भतिंगवाराया कासामि व मेपुं कासामिपुं खः धायो दिल ।

वयकलं ७५ दा हाँ निसें युद्धग्रस्त इजरायलय् नेपःया ब्वनामिपित्ता ‘सय्कगु व कमेयाय्गु’ नामय् छ्वपुं हिम्हा ब्वनामिपु

સચિષ્ટ નીછયગ્રંથ ખવપ પૌ, બાંધુ પૌ(પાક્ષિક)

સીત । છમ્હા તામ્હા વીપિન જોશી ઇજરાયલ વ હમાસ સુનં જ્વડઃ
તલા સરકારં નુવાગ મરુનિ ધાર્યોદિસે અમેરિકી સરકારં ધઃસા યુદ્ધ
તુર્ણત દિકીગુ જરૂર અથેન અમેરિકાં સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘયા બૈઠક્ય યુદ્ધ
વિરામ પ્રસ્તાવતા વિશેષાધિકાર છ્યલઃ અસફલ યાડઃ બિલા
ધાર્યોદિલ ।

ખવપ નગરપાલિકાયા પ્રમુખ સુનિલ પ્રજાપતિજું થગુસી ખવપ
નગરપાલિકાં ફાગુનયા (અન્તિમ સાતાય) લીપાયા વાલય અન્તરનગર
મહિલા કબડ્ડીયા ધિં ધિં બલ્લા યાય્ગ ખ્ખ્ખ્ખ બ્યાકસે થુગુ છ્છવ: બિક:
યાગુ નગર બ્યાગુ બ્વનયકુથિયા કાસામિપનિગુ ધિં ધિં બલ્લા કાસાખ્ય
૭૮ ગુ બ્વનય કુથિયાય્પિસં બ્વતિ ક:ગુલિ અજનં કાસા હજ્યાક્યતા
ઘવાસા જ્ઞગુ ખ્ખ્ખ્ખ બ્યાકસે સક્રિયપું મનૂયાંગુ આયુ તા: હાઇગુ નપાં
શિક્ષા વ સ્વાસ્થ્ય ખય હજ્યાગુ દે નં મથાં વિકાસ જુડ્ગુ દૃષ્ટાન્ત
પિઢવ્યો દિલ ।

વાગમતી પ્રદેશયા સાંસદ સૂજના સૈંજું કાસાયા ખ્યલય ન્હ્યા
પુસ્તાતા રવાક્ય ફ:સા બાંલાગુ લિચ્વ: વઙ્ગા ખ્ખ્ખ્ખ કુલ દિસે ખવપ
નગરપાલિકાં કાસાયા ધિં ધિં બલ્લા યાડઃ ખવપયા થાય થાસય કાસા
યાક: છ્ગુ કાસાયા નખા થેં ડાયક્ગ ખ્ખ્ખ્ખ કાડઃ દિલ ।

વયકલં ખવપ નગરપાલિકાયા છ્ગુ છ્ગુ જ્યા ઝવલય થાનાયા
સમૂદ્યાંન બાંલાક રવાહાલી યાડઃ ચ્વંગ ખ્ખ્ખ્ખ બ્યાકસે કાસા સર્વસાધારણ
વ જીવન પદ્ધતિકાથં હજ્યાક્યતા નગરપાલિકાં કુત: યાડઃ ચ્વંગ દ: ધાયો
દિલ ।

ખવપ નગરપાલિકાયા ઉપ પ્રમુખ રજની જોશી જું બ્વનયગુ
વ મિત્યગુ નપાં નપાં યંક્ય ફ:સા જક બ્વનામિપનિગુ ચાકલીં
બાંલાઝગુ ખ્ખ્ખ્ખ બ્યાકસે બ્વનામિપિનતા સક્રિય યાય્તા કાસાયા ત:હંગુ
લાહા દ: ધાયો દિલ ।

ખવપ નગરપાલિકાયા પ્રમુખ પ્રશાસકીય અધિકૃત વસત્ત
ભદ્રરાઈ જું કાસા વ દેશ વિકાસ નપાં નપાં તં હજ્યાક્યમ:ગુ ખ્ખ્ખ
બ્યાકસે વિકસિત દેશય પદક ત્યાક્યાંગુ સ્વયો સ્વાસ્થ્યયા નિંતિં
કાસા મ્હેતિગુ ખ્ખ્ખ્ખ કાડઃ દિલ ।

ખવપ નગરપાલિકા યુવા વ ખેલકુદ સમિતિયા કજિ નપાં
વડા નં. ૧ યા વડાધ્યક્ષ શ્યામ કૃષ્ણ ખત્રી જું ખવપ નગરપાલિકાયા
રવસાલય જ્ઞગુ થુગુ કાસાયા ધિં ધિં બલ્લા જ્યા ઝવ: સં ૭૮ ગુ બ્વનય
કુથિ મધ્યે ૬૦ ગુ બ્વનય કુથિં પદક ત્યાક્યાંત: લાગુ અલય થુગુ
જ્યા ઝવ: તઃ લાક કવચાયકેતા રવાહાલી યાપું રેફ્રી, નિર્ણયિક વ
પ્રશિક્ષકપિનતા સુભાય દેછાયો દિલ ।

અથેહે ય્વા તથા ખેલકુદ સમિતિયા દુજ: નપાં ૪ નં વડાયા
વડાધ્યક્ષ ઉપેન્દ્ર સુવાલ, રામસુન્દર બાસીન નં ન્વચુ તથ્યો દ્યૂગુ ખ: ।

જ્યા ઝવ: ત્યાકું કાસામિપિનતા મૂ પાહ્ય વ પાહ્ય પિસં
મેડલ વ દુતિંપું બ્વનયકુથિ યાય્પિનતા કાસાયા સામગ્રી નં લ: લ્હાગુ
જુલ । ગુકિયા મુક્ક પદક તાલિકા થથે દ: ।

ભન્નપુર નગરવ્યાપી વિદ્યાનયસ્તરીય ખેલકુદ (એથલેટિક્સ, બુદ્ધિચાલ, કસિમલા પાંય, બાધચાલ,
ટેબુલ ટેનિસ, તેકવાંડો, કબડ્ડી, ઉસુ, બ્યાડમિન્ટન, પોર્ટલ, જિમનાસ્ટિક, ખો ખો, ભલિવલ,
ફુટબલ ર કરર્ટેન્ટ) પ્રત્યોગિતાનું મિતિ ૨૦૮૦/૧૦/૨૭ ગતેતકયા અન્તિમ પદક તાલિકા

નં.	વિદ્યાનય	સ્વર્ણ	રજાત	કાસય	જમ્મા
૧	સેધા મા.વિ	૧૭	૮	૮	૩૩
૨	ઝેસિસ ઇં. સ્કુલ	૧૬	૪	૩	૨૩
૩	સેન્ટિન આ.વિ	૧૧	૭	૯	૨૭
૪	બાળીવરી મા.વિ	૮	૬	૧૬	૩૦
૫	યાત્રાં ઇં. સે. સ્કુલ	૬	૮	૧૦	૨૪
૬	પ્રાક્ષિકાન ઇં. એકેડેમી	૬	૩	૧	૧૦
૭	એસરેસ્ટ ઇં. સ્કુલ	૫	૮	૧૮	૩૧
૮	બાળવાલાં ઇં. સ્કુલ	૪	૬	૮	૧૮
૯	નિયટિંગ ઇં. સે. સ્કુલ	૩	૧	૪	૮
૧૦	પારાગાન ઇં. સ્કુલ	૩	૧	૩	૭
૧૧	નિતાં એકેડેમી	૩	૧	૧	૫
૧૨	ઝેસિસ સે. સ્કુલ	૩	૧	૭	૧૦
૧૩	નનાં એકેડેમી	૩	૧	૩	૬
૧૪	બાલુ મા.વિ	૨	૭	૯	૧૮
૧૫	સેન્ટેટ હાર્ટ એકેડેમી	૨	૪	૫	૧૧
૧૬	ગાંગ મા.વિ	૨	૨	૪	૮
૧૭	ખવપ મા.વિ.	૨	૨	૨	૬
૧૮	જારદા મા.વિ	૨	૨	૧	૫
૧૯	ઓમોસ ઇં. સ્કુલ	૨	૨	૧	૫
૨૦	મહેન્દ્ર વિદ્યાલય	૧	૫	૨	૮
૨૧	સાંજાટ સ્ટાર્ટ ઇં. સ્કુલ	૧	૪	૫	૧૦
૨૨	નારા મા.વિ	૧	૩	૩	૭
૨૩	નિતાં આ.વિ	૧	૨	૪	૭
૨૪	રોન્સાસ સે. સ્કુલ	૧	૨	૪	૭
૨૫	બાંલાઝારાડ સે. સ્કુલ	૧	૨	૨	૫
૨૬	બિદ્યા આજાન ઇં. સ્કુલ	૧	૨	૧	૫
૨૭	નિતાંયાન લાંબા સે. સ્કુલ	૧	૧	૩	૫
૨૮	ન્યાનાયોન સે. સ્કુલ	૧	૧	૨	૪
૨૯	જાગતિ મા.વિ	૧	૧	૧	૩
૩૦	સામુદ્યિક ઇં. સ્કુલ	૧	૧	૧	૩
૩૧	નિશા ઇ. સ્કુલ	૧	૧		૨
૩૨	નિકસાન સે. સ્કુલ	૧		૨	૩
૩૩	રિલિફર પસુંદર સે. સ્કુલ	૧		૧	૨
૩૪	ટેન્નિં ગાર્ડન ઇં. સ્કુલ	૧		૧	૨
૩૫	ગાટ સ્ટાર સે. સ્કુલ	૧		૧	૨
૩૬	જાન નારા ઇં. સ્કુલ	૧			૧
૩૭	દનાય આ.વિ	૧			૧
૩૮	સંસાઇન રેન્નાન સ્કુલ	૧			૧
૩૯	સી પદ્મ. મા.વિ	૭	૬	૧૩	
૪૦	સાઇન્સ સ્ટુડેન્સ એકેડેમી	૨	૩	૫	
૪૧	સુર્વીનાયક ઇં. સ્કુલ	૨	૨	૪	
૪૨	સ્ક્રાન્સ હેન એકેડેમી	૨	૧	૩	
૪૩	અન્સસોર્ડ પ્રાયોનિકલ સ્કુલ	૧	૩	૪	
૪૪	સમજસુધાર મા.વિ	૧	૨	૩	
૪૫	ઝરિડ એકેડેમી	૧	૨	૩	
૪૬	સુર્યાંવિય મા.વિ	૧	૨	૩	
૪૭	સામુદ્યિક ઇં. સ્કુલ	૧	૧	૨	
૪૮	સી વનાયાન આ.વિ.	૧	૧	૨	
૪૯	સરસ્વતી વિદ્યાળ	૧	૧	૨	
૫૦	પ્રોબેલ એકેડેમી ઇં. સ્કુલ	૧		૧	
૫૧	લિટિલ વાર ઇં. સ્કુલ	૧		૧	
૫૨	સલ્વાર નાડાન સ્કુલ	૧		૧	
૫૩	વિદ્યા વિકાસ સે. સ્કુલ	૧			
૫૪	જાન વિજય આ.વિ.		૩	૩	
૫૫	વિદ્યારી નિકેલન મા.વિ.		૩	૩	
૫૬	આદર્શ આજાદ મા.વિ.		૨	૨	
૫૭	બરદાયારી આ.વિ		૧	૧	
૫૮	સીન આદર્શ આ.વિ		૧	૧	
૫૯	સલતાની આ.વિ		૧	૧	
૬૦	ગોંડેન ગેટ ઇં. સ્કુલ		૧	૧	
૬૧	સમતા સ્કુલ		૧	૧	

थन्थु दरवार कीगु मौलिक पहलं हे ढानिगु
(२०८० माघ २२ गते)

ताप्लेजुङ सिद्धिङ्गा गा.पा.या अध्यक्ष राई जु ख्वप नगरपालिकाय्
(२०८० माघ १४ गते)

ख्वप नगरब्यागु ब्वनय्कुथिया धिं धिं बल्ला कासा कचाल

(२०८० माघ २७ गते)

नगर ब्यागु ब्वनय्कुथितय्गु कासाया धिं धिं बल्लाया उलेज्यासं सहमाणी

(२०८० माघ २९ गते)

